

معناها ، مكانتها ، فضلها

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

وآثارها في الفرد والمجتمع

ความหมายของ

“ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์”

และผลสะท้อนต่อวิถีชีวิตมุสลิมและสังคม

تمت بحمد الله تعالى طباعة هذا الكتاب
على نفقة / مساعد بدر السابر (دولة الكويت)

สนับสนุนการจัดพิมพ์เพื่อบริจาคโดย
คุณ มุซาอิด บดร์ อัสซายิร แห่งประเทศคูเวต

- ชื่อหนังสือ : ความหมายของ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”
และผลสะท้อนต่อวิถีชีวิตมุสลิมและสังคม
- ผู้เขียน : เชค/ศอและท์ บินเฟาซาน
- ผู้แปล : นัศรุลลอฮฺ ต็อยยิบ
- พิมพ์ครั้งที่ 3 : ธันวาคม 2010 / มุฮัรรัม ฮ.ศ. 1432
- จำนวนเล่ม : 750 เล่ม
- จัดพิมพ์โดย : มูลนิธิเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาสังคม
27 ม.1 ซ.ควนสันติ 1 ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา (90110)
โทร. 074-255663 แฟกซ์ 074-255701
- พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ซานเมือง หาดใหญ่ โทร. 074-235163
- กองบรรณาธิการ : เชค/อิซฮัต ฮัซซาน อัสลามูนีย์
อับดุลมาลีก อิสมาอิล หมู่เก็ม
นัศรุลลอฮฺ ต็อยยิบ หมัดตะพงษ์
ยะมาลุดดีน อาลี บัวนำ

تمت بحمد الله تعالى طباعة هذا الكتاب
على نفقة / مساعد بدر السامر (دولة الكويت)
สนับสนุนการจัดพิมพ์เพื่อบริจาคโดย
คุณ มุซาอิด บัฏร์ อ็ชชาयीร์ แห่งประเทศคูเวต

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

คำนิยม

الحمد لله وحده لا شريك له ، لا إله إلا هو ، والصلاة والسلام على سيدنا وحبيبنا
المصطفى محمد وعلى آله وصحبه ومن استن بسنته واهتدى بمجديه ودعا بدعوتيه إلى يوم الدين ...

ไม่เป็นที่สงสัยเลยว่าบรรดามุสลิมส่วนใหญ่นั้นยังคงปราศจากความรู้อันลึกซึ้งต่อความหมายที่แท้จริงของ “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์” อยู่ ทั้งๆ ที่พวกเขาถือว่าถ้อยคำนี้อยู่ในทุกเช้าเย็นของแต่ละวันอยู่บ่อยครั้งก็ตาม

หนังสือนี้ถึงแม้จะเป็นเพียงหนังสือเล่มเล็กๆ แต่มีความหมายและคุณค่ามากมายนัก ควรที่มุสลิมทุกคนนำมาอ่านทำความเข้าใจ ยึดถือและปฏิบัติตามเป้าประสงค์ของมันทั้งนี้เพื่อปรับปรุงแก้ไขความคิดความเชื่อผิดต่างๆ ที่อาจมีอยู่ให้หมดไป

เราหวังต่ออัลลอฮ์ตะอาลาทรงโปรดชี้้นำเราสู่หนทางที่พระองค์ทรงรักและโปรดปราน และทรงโปรดเอ็นหยัดเราบนศาสนาของเราจนถึงวันที่เราพบกับพระองค์ด้วยเถิด

ขอให้อัลลอฮ์ตะอาลาทรงตอบแทนความดีงามแก่ผู้แต่งหนังสือเล่มนี้และผู้แปลความหมายเป็นภาษาไทย ตลอดจนผู้ที่มีส่วนในการจัดพิมพ์ รวมทั้งบรรดาผู้อ่าน และพี่น้องมุสลิมทั้งหลายโดยทั่วกัน

วะบิลลาฮิตเตอาฟัก

(ดร.อับดุลฮาติม อะหมัด ไชซิง)

วิทยาลัยอิสลามยะลา

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

คำนำของผู้แปล

الحمد لله رب العالمين، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأشهد أن محمداً عبده ورسوله صلى الله عليه وسلم وعلى آله وصحبه أجمعين.

บรรดาการสรรเสริญทั้งหมดล้วนเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ผู้ทรงอภิบาลโลกทั้งหลาย ขอความสันติและการประสาทพรจงประสบแด่ท่านนบีมุฮัมมัด (คือล) รวมทั้งครอบครัวและเหล่าเศาะฮาบะฮฺของท่าน ตลอดถึงบรรดาผู้เจริญรอยตามทางนำของท่านด้วยดีในทุกยุคสมัยตราบถึงวันปรวสาน

ในอะกีดะฮฺของมุสลิมถือว่า “เตฮะฮีด” เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะมันคือจุดแบ่งความถูก-ผิด นรก-สวรรค์ ความหายนะหรือความสำเร็จของชีวิต

ด้วยความตระหนักนี้ ทำให้บรรดามุสลิมในยุคแรก จึงต้องพยายามขวนขวายและแสวงหาเพื่อที่จะได้มาซึ่งหลักการศรัทธาที่ถูกต้องนี้แม้ต้องต่อสู้เสียดสละทุกสิ่งทุกอย่าง หรือกระทั่งเอาชีวิตเข้าแลกมาก็ตาม

ในขณะที่บรรดาลูกหลานมุสลิมส่วนใหญ่ในยุคปัจจุบันเข้าเป็นสมาชิกหนึ่งของศาสนานี้โดยง่ายดาย เนื่องกำเนิดมาจากบรรพบุรุษที่เป็นมุสลิมเท่านั้น ทั้งๆ ที่บางคนมิได้สมัครใจเสียด้วยซ้ำ ฉะนั้นด้วยสิ่งที่ได้มาโดยง่ายนี้เองทำให้เราเกิดภาวะของความมั่งง่ายในเรื่องของการยึดถือและปฏิบัติจนขนาดทำให้เราลูกหลานมุสลิมไม่น้อยต้องหลุดออกไปจากอิสลามทั้งกรณีที่ไม่เจตนา (ญาฮิล) แม้กระทั่งจงใจหรือทำทายเป็น-วัลอียาฮฺบุลลาฮฺ

พี่น้องมุสลิมทั้งหลาย คงไม่มีใครปฏิเสธเลยว่า สาเหตุหนึ่งแห่งความตกต่ำ และเสื่อมถอยในแทบทุกด้านของชีวิตของเราในปัจจุบันนี้ ก็คือความโง่

เขลา (ญูฮิล) ของมุสลิมต่ออิสลาม จนกระทั่งทำให้เราขาดความมั่นใจต่อตนเองและต่อพลังซ่อนเร้นอันทรงอำนาจที่เรามีอยู่ในตัว นั่นคือพลังแห่งเตาฮีด ดังนั้นตราบใดที่เราไม่ชัดเจนในเรื่องเตาฮีดนี้แล้ว แน่นนอนลักษณะการเป็นอยู่ตลอดถึงแนวคิดและวิถีชีวิตของเรา ย่อมถูกรอบงำด้วยหมอกควันแห่งความคลุมเครือของชิริก และกัฟร์ (การปฏิเสธ) อยู่ตลอดไป และเมื่อนั้นเราย่อมไม่มีโอกาสบรรลุความสำเร็จในชีวิตของการเป็นมุอฺมินได้เลย

หนังสือ “ความหมาย ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” ที่ท่านถืออยู่นี้เป็นหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นมาด้วยความตระหนักต่อสิ่งอันเป็นรากฐานของเตาฮีด หรืออะกีดะฮฺ นั่นก็คือ “ประโยคคำปฏิญาณตน (ชะฮาดะตัยน์)” อันเป็นกุญแจสู่อิสลามและกุญแจสู่ความสำเร็จยังสวรรค์ของอัลลอฮฺในวันอาคีเราะฮฺอย่างแท้จริง

ขออัลลอฮฺตะอาลาทรงตอบแทนความดีงามนี้แก่ผู้เขียนคือเชคคอและฮุเฟาซานอุละมาฮฺท่านหนึ่งของโลกมุสลิมที่เหลืออยู่ตลอดถึงดร.อับดุลฮาสิม ไชชิง คณะบดีคณะอิสลามศึกษาประจำวิทยาลัยอิสลามยะลาที่กรุณาตรวจทานและเขียนคำนิยมให้ รวมทั้งมูลนิธิอุมมูกุรอที่สนับสนุนงบประมาณในการจัดพิมพ์ทั้งหมด-และขอพระองค์ทรงอภัยในความผิดพลาดต่างๆ ของตัวข้าพเจ้า บิดา-มารดาของข้าพเจ้า และพี่น้องมุสลิมทั้งหลายด้วยเทอญ

ด้วยสลาม และดูอาญ์

นัครุลลอฮฺ ต้อยยิบ

สารบัญ

บทนำ	7
สถานะของถ้อยคำ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”	12
ความประเสริฐของ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”	18
คำว่า “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” ทางภาษา พร้อม รูก่านและเงื่อนไข	23
ความหมายและเป้าประสงค์ของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ”	29
เมื่อใดการกล่าว “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” จึงถือว่า มีผลหรือไม่มีผล ?	46
ทัศนะของชัยคุลอิสลาม อิบน์ตุ้ยมียะฮฺ	49
ทัศนะของเชคมุฮัมหมัด บินอับดิลวะฮาบ	51
ทัศนะของอัล-ฮาฟิซ อิบน์เราะญับ	55
ผลสะท้อนของ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”	62

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

unhā

إن الحمد لله نحمده ونستعينه، ونستغفره، ونعوذ
بالله من شرور أنفسنا، ومن سيئات أعمالنا من يهده
الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له وأشهد أن
لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمداً
عبده ورسوله ﷺ وعلى آله، وأصحابه وأتباعه إلى يوم
الدين أما بعد .

แท้จริงอัลลอฮฺตะอาลา ทรงบัญญัติให้รำลึก (ซิกิร) ต่อพระองค์
และทรงสรรเสริญแก่บรรดาผู้ที่รำลึก พร้อมทรงสัญญาว่าพวกเขาจะได้
รับผลบุญหรือรางวัลอันใหญ่เหตุนี้พระองค์จึงทรงให้เรามีการรำลึกอยู่เสมอ
เช่นเมื่อยามเสร็จสิ้นจากการประกอบพิธีอิบาตะฮ์ต่างๆ แล้ว

พระองค์ตรัสว่า

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِكُمْ﴾

“ดังนั้นเมื่อพวกเขาเสร็จสิ้นจากการละหมาด ก็จงรำลึกถึง
อัลลอฮฺ ทั้งในสภาพที่นั่งอยู่ และยามที่นอนตะแคงบนสีข้าง”

(ซูเราะฮ์ อัน-นีส้า / อายะฮ์ที่ 103)

และในอายะฮ์

﴿فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا﴾

“และเมื่อพวกเขาประกอบพิธีกรรมของพวกเขาเสร็จแล้ว
ตั้งนั้นจงรำลึกถึงอัลลอฮฺ ดังที่พวกเขาได้รำลึกถึงพ่อๆ ของพวกเขา
หรือ (ให้) รำลึกถึง (อัลลอฮฺ) ยิ่งกว่า ...”

(ซูเราะฮ์ อัล-บะเกาะเราะฮ์ / อายะฮ์ที่ 200)

โดยเฉพาะทรงใช้ให้รำลึกถึงพระองค์ ขณะอยู่ในช่วงของการ
ประกอบพิธีหัจญ์ ดังอายะฮ์ที่พระองค์ตรัสว่า

﴿فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ﴾

“... เมื่อพวกเขาจากภู (กลับ) มาจาก (การรุกูฟที่) อะรอฟะฮ์
ตั้งนั้น จงนึกถึงอัลลอฮฺที่อัล-มัชฮัรอัล-หะรอม (คือแรมคีนที่มุชตะ
ลิมะฮฺ) ...” (ซูเราะฮ์ อัล-บะเกาะเราะฮ์ / อายะฮ์ที่ 198)

﴿وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ
بِهِمَةِ الْأَنْعَامِ﴾

“...และ (เพื่อ) พวกเขาจะได้เอ่ยรำลึกพระนามของอัลลอฮฺ
(ด้วยการขอบพระคุณ) ในวันทั้งหลายที่รู้จักแล้ว (คือวันตัชริก หมายถึง
วันที่ 10-12 ชุลหิจญะฮ์ในพิธีกรรมหัจญ์) ...”

(ซูเราะฮ์ อัล-หัจญ์ / อายะฮ์ที่ 28)

ในอายะฮ์หนึ่งได้ระบุว่า ที่พระองค์ทรงบัญญัติการละหมาดขึ้นมา ก็เพื่อเป็นรูปแบบหนึ่งของการรำลึกต่อพระองค์นั่นเอง

﴿وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾

“และจงดำรงการละหมาด เพื่อรำลึกถึงฉัน (อัลลอฮฺ) ...”

(ซูเราะฮ์ ฏอฮา / อายะฮ์ที่ 14)

ในหะดีษบทหนึ่ง ท่านนบี (คือลา) ได้กล่าวเอาไว้ว่า

«أَيَّامُ التَّشْرِيقِ أَيَّامُ أَكْلِ وَشُرْبٍ وَذِكْرِ اللَّهِ»

“วันตัจริกต่างๆ นั้นเป็นวันแห่งการกิน และดื่ม และรำลึกถึงอัลลอฮฺ” (บันทึกโดยมุสลิม)

อัลลอฮฺ (ตะอาลา) ตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾

“โอ้อับรรดาผู้ศรัทธาแล้วทั้งหลาย จงรำลึกถึงอัลลอฮฺ ด้วยการรำลึกอย่างมากมาย และจงแซ่ซร้องสดุดีพระองค์ ทั้งยามเช้าและยามเย็นเถิด” (ซูเราะฮ์ อัล-อะห์ซาบ / อายะฮ์ที่ 41 - 42)

สำหรับถ้อยคำที่ใช้ในการรำลึกถึงพระองค์ที่ประเสริฐที่สุดนั้นก็คือ คำว่า “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ วะหฺตะฮฺ ละชะรีกะละฮฺ” ดังระบุในรายงาน

ที่ท่านนบี (คือลา) ได้กล่าวไว้ว่า

«خَيْرُ الدُّعَاءِ دَعَاءُ عَرَفَةَ وَخَيْرُ

مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ،

لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

“ดุอาอ์ที่ดีที่สุดเลิศที่สุด คือดุอาอ์ที่อะรอฟะฮ์ และถ้อยคำที่ดีที่สุดเลิศที่สุด ที่ฉันและบรรดานบีทั้งหลายก่อนหน้านั้นกล่าวเอาไว้ นั่นก็คือ (คำว่า) “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ วะหัดะฮฺชะรีกะละฮฺ ละฮฺลุ-มุลกุ วะละฮฺลุ-หัมดุล วะฮฺวะอะลา กุลลิจัยอิงเกาะดีร์ (ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว โดยไม่มีภาคีใดๆ ร่วมกับพระองค์ อำนาจการปกครองเป็นของพระองค์ และการสรรเสริญทั้งหมดก็เป็นของพระองค์ และพระองค์ทรงมีความสามารถเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง)”

(บันทึกโดย ฮัด-ติรมิซีย)

ถ้อยคำอันยิ่งใหญ่นี้ (คือลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ) มีฐานะอันสูงส่งยิ่ง ในระหว่างรูปแบบการรำลึก (ซิกิร) ทั้งหลาย ทั้งนี้ผูกพันขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ (หุก่ม) เงื่อนไข (ซุรฎ) ต่างๆ และเป็นถ้อยคำที่มีความหมาย พร้อมเป่าประสงค์อยู่ในนั้น หากใช้เป็นคำที่พูดออกมาด้วยลิ้นหรือวาจาเพียงเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงใคร่ประสงค์ให้หัวข้อการสนทนาของข้าพเจ้านี้เป็นไปโดยความมุ่งหวังต่ออัลลอฮฺ (ตะอาลา) และขอให้พระองค์ทรงบันดาลให้เรา และท่านทั้งหลายได้เป็นผู้ที่ยึดถืออย่างมั่นคงต่อถ้อยคำนี้ เข้าใจในความหมายและปฏิบัติตามเป่าประสงค์ของมันทั้งส่วนที่เปิดเผย และส่วนที่

ซ่อนเร้นอย่างแท้จริงด้วยเทอญ

เนื้อหาที่ข้าพเจ้าจะขอกล่าวถึงเกี่ยวกับถ้อยคำนี้จึงอยู่กรอบของหัวข้อเรื่อง ดังต่อไปนี้ คือ

1. สถานะของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” ต่อวิถีชีวิตมุสลิม
2. ความประเสริฐและการอธิบายคำว่า “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ”
3. รุกัน และเงื่อนไขต่างๆของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ”
4. ความหมายและเป้าประสงค์ของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ”
5. เมื่อใดการกล่าวถ้อยคำนี้จึงถือว่า มีผล หรือไม่มีผล ?
6. ผลสะท้อนของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ”

1

สถานะของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” ต่อวิถีชีวิตมุสลิม

เป็นถ้อยคำที่บรรดามุสลิมทั้งหลายใช้กล่าวในการอะซาน การอิกอมะฮ์ การคุฏบะฮ์ และการพูดคุยเสวนาโอกาสต่างๆ ของพวกเขา มันคือถ้อยคำที่ค้ำจุนแผ่นดินและฟากฟ้าทั้งหลาย ซึ่งสรรพสิ่งทั้งหลายที่มีอยู่ล้วนถูกสร้างให้บังเกิดขึ้นมาก็เนื่องจากถ้อยคำนี้ทั้งสิ้น

ด้วยถ้อยคำนี้ที่อัลลอฮฺทรงส่งบรรดาเราะซูลและทรงประทานคัมภีร์ต่างๆ ของพระองค์และทรงบัญญัติหลักเกณฑ์ทางศาสนาลงมา

ด้วยถ้อยคำนี้ที่ตาชั่งความดี-ความชั่วได้ถูกทำให้มีขึ้น และสมุดบัญชีทั้งหลายได้ถูกวางตั้ง สอนสวรรค์และนรกได้ถูกสร้างขึ้น

ด้วยถ้อยคำนี้เท่านั้น คือการกำเนิดเกิดมาของสรรพสิ่ง การมีคำสั่งมีการประทานผลบุญและการลงโทษ

และบนถ้อยคำนี้เท่านั้น ที่ทศกิบละฮ์ได้ถูกกำหนด และศาสนาถูกวางรากฐานขึ้นมา

และด้วยเป้าหมายของถ้อยคำนี้เช่นกัน ที่การต่อสู้ (ญิฮาด) ได้ถูกประกาศใช้

มันคือ สิทธิที่บรรดาปวงบ่าวทั้งหลาย พึงมีต่ออัลลอฮฺ มันคือถ้อยคำแห่งการยอมจำนน เป็นกุญแจสู่โลกแห่งสันติภาพ และคือสิ่งที่

บรรดาคนนุญญ์ทั้งยุคก่อนและยุคหลังจะต้องถูกสอบสวน (ในวันกิยามะฮฺ) เพราะเท้าจะสองของบ่าว (มนุษย์) ทุกคนจะไม่ถูกขยับเขยื้อนไปไหน จนกว่าเขาจะถูกสอบถามถึง 2 คำถามต่อไปนี้ด้วยเสียก่อนว่า **“อะไร คือ สิ่งที่พวกท่านทั้งหลายสักการะบูชา?”** **“และอะไร คือ สิ่งที่พวกท่าน แสดงออกถึงการตอบรับต่อบรรดาเราะซูลทั้งหลาย ?”**

ซึ่งคำตอบของคำถามแรกจะเกิดขึ้นได้ คือด้วยการสนองตอบ ตามเจตนารมณ์แห่งของ **“ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ”** ที่เป็นไปอย่างจริงจัง ทั้งในแง่ของการรู้จัก การยืนยัน และการกระทำเท่านั้น

สำหรับคำตอบของคำถามที่สอง ก็ด้วยการสนองตอบตาม เจตนารมณ์แห่งของ **“อันนะมุฮัมมัดร์ เราะะซูลุลลอฮฺ”** ซึ่งต้องเป็นไป อย่างจริงจังทั้งในแง่ของการรู้จัก การยอมตามและการเชื่อฟังเช่นกัน¹

ถ้อยคำนี้ คือสิ่งที่แบ่งแยกระหว่าง **“อัล-กุฟร”** (การปฏิเสธ) และ **“อัล-อิสลาม”** (การยอมจำนน) เป็นถ้อยคำแห่งการยำเกรง (ตักวา) และเป็นห่วงอันมั่นคง ที่ท่านนบีอิบรอฮีมได้เคยทำเอาไว้เป็นแบบอย่าง

﴿كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾

“และได้เขา (อิบรอฮีม) ได้ทำให้ถ้อยคำ (ชะฮาดะฮ์) คงมีอยู่ต่อไปในลูกหลานของเขา หวังว่าพวกเขาจะได้กลับมา (สู่เอกภาพของพระองค์)” (ซูเราะฮ์ อัล-ซุครุฟ / อายะฮ์ที่ 28)

¹ ดู ซาตุล-มะอาด ของอิบนุล-ก๊อยยิม เล่ม 1 หน้า 2

เป็นสิ่งที่อัลลอฮฺ (ตะอาลา) ทรงเป็นประจักษ์พยานด้วยตัวของพระองค์เอง พร้อมบรรดามะลาอิกะฮ์ และบรรดามนุษย์ผู้คงความรู้ทั้งหลายต่างก็เป็นพยานด้วย ดังอายะฮ์ที่ว่า

﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَانِمًا
بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

“อัลลอฮฺทรงเป็นพยาน (ทั้งในคัมภีร์ก่อนๆ และในสรรพสิ่งต่างๆ) ว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากพระองค์และบรรดามะลาอิกะฮ์ และปวงผู้มีความรู้ ผู้ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม (ก็เป็นพยานด้วย) ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากพระองค์ ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

(ซูเราะฮ์ อาลี-อิมรอน / อายะฮ์ที่ 18)

เป็นถ้อยคำแห่งความบริสุทธิ์ใจ (อิคลาศ) เป็นหลักฐานยืนยันแห่งสัจธรรม เป็นคำเรียกร้องแห่งความจริง และเป็นคำประกาศตัดข้อผูกพันต่อการตั้งภาคี (ชิริก) ต่างๆ และด้วยถ้อยนี้เองที่สรรพสิ่ง (มัคโลค) ทั้งหลายถูกสร้างขึ้น

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

“และฉัน (อัลลอฮฺ) มิได้สร้างญิน และมนุษย์ขึ้นมาเพื่ออื่นใด นอกจากให้พวกเขาเหล่านั้นเคารพภักดีต่อฉัน”

(ซูเราะฮ์ อัซ-ซารียาต / อายะฮ์ที่ 56)

และด้วยเหตุนี้เช่นกัน ที่บรรดาเราะซูลรวมทั้งบรรดาคัมภีร์แห่ง

ฟากฟ้าทั้งหลายถูกประทานลงมา

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

“และเราได้ส่งเราะซูลท่านใดก่อนหน้าเจ้า (มุฮัมหมัด) เว้นแต่เราจะวะหฺยู (วิวรณ์) แก่เขาว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากฉัน ดังนั้น พวกพวกเจ้าทั้งหลายจงเคารพภักดีฉันเถิด”

(ซูเราะฮ์ อัล-อัมบิยาอ์ / อายะฮ์ที่ 25)

และอีกอายะฮ์หนึ่งที่ว่า

﴿يُنزِلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ﴾

“พระองค์ทรงส่งมะลาอิกะฮ์ทั้งหลายพร้อมด้วยวะหฺยูตามพระบัญชาของพระองค์ แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ จากปวงบ่าวของพระองค์ (คือ) จงตกเตือนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากฉัน (คืออัลลอฮฺ) ดังนั้นจงยำเกรงต่อฉันเถิด” (ซูเราะฮ์ อัน-นะหฺลฺ / อายะฮ์ที่ 2)

ท่านอิบนิญ อุยัยนะฮ์ (เราะหิมะฮฺลลอฮฺ) กล่าวว่า “ไม่มีความเมตตาใดของอัลลอฮฺที่ได้ทรงมีต่อบ่าวคนหนึ่งๆ ที่เมตตายิ่ง หรือยิ่งใหญ่ไปกว่า การที่พระองค์ทรงให้พวกเขารู้จักกับคำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” แท้จริง คำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” สำหรับชาวสวรรค์แล้วเปรียบเสมือนดัง

น้ำเย็น (อันชุ่มชื้น) สำหรับชาวศุนยา² ซึ่งหากใครกล่าวมัน ทรัพย์สินและเลือดเนื้อของเขาย่อมได้รับการพิทักษ์ ส่วนผู้ใดปฏิเสธมัน ทรัพย์สินและเลือดเนื้อของเขาย่อมประสบความหายนะ ดังมีบันทึกใน อัศ-เศาะเห์ยะห์ ซึ่งรายงานจากท่านนบี (คือลา) กล่าวว่า

«من قال لا إله إلا الله وكفر بما يُعبد من دون الله
حُرِّمَ ماله ودمه وحسابه على الله»

“ผู้ใดกล่าวว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” และเขาปฏิเสธ (เจ้าจอมปลอมทั้งหลาย) ที่ถูกเคารพยกย่องจากอัลลอฮฺ ทรัพย์สินและเลือดเนื้อของเขาย่อมเป็นที่ต้องห้าม (คือได้รับการพิทักษ์จะละเมิดมิได้) ส่วนการพิพากษา (ในความดี-ความชั่ว) ของเขานั้นย่อมเป็นหน้าที่ของอัลลอฮฺ” (บันทึกโดย มุสลิม)

ถ้อยคำนี้ คือสิ่งแรกที่บรรดามุซัยยัทั้งหมดได้ถูกเรียกร้องให้ยอมรับ เมื่อถูกเชิญชวน (ตะอ์วะฮ์) สู่อิสลาม ดังระบุในหะดีษ เมื่อคราวที่ท่านนบี (คือลา) ได้แต่งตั้งมุอาซ บินญะบัล (ร.ด.) เดินทางไปยังเมืองเยเมน โดยได้สั่งเสียไว้ว่า

«إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ
إِلَيْهِ شَهَادَةً أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

² ดู กะลีมะตุล-อิลลาศ ของ อิบน์เราะอ์ญับ หน้า 52-53

“ท่านกำลังจะแสดงตัวต่อชนกลุ่มหนึ่งจากชาวอะฮ์ลุล-กิตาบ ดังนั้นจึงให้คำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮ์” เป็นคำแรกที่ท่านใช้เรียกร้องเชิญชวนพวกเขาเถิด” (บันทึกโดย อัล-บุคอรีย์ และ มุสลิม)

ด้วยถ้อยคำนี้เท่านั้น ที่จะทำให้ท่านได้ทราบถึงสถานภาพของมันในศาสนา และความจำเป็นอันยิ่งยวดของมันต่อวิถีชีวิต มันคือหน้าที่สำคัญประการแรกเหนือปวงบ่าวทั้งหลาย เนื่องมันคือรากฐานที่กิจการงานทั้งหมดถูกสร้างขึ้นมา

2

ความประเสริฐของ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”

คำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” มีความประเสริฐ และมีสถานะหนึ่งอันสูงส่ง ณ อัลลอฮฺ (ตะอาลา) ผู้ใดกล่าวด้วยความสัจจริง อัลลอฮฺ ย่อมทรงให้เขาได้เข้าสู่สวนสวรรค์ และแม้ผู้ใดกล่าวโดยมุสา (ไม่จริงใจ) ในโลกนี้ (ดุนยา) เลือดเนื้อรวมทั้งทรัพย์สินของเขาก็ย่อมถูกปกป้องรักษา ส่วนการตัดสิน (ถูก-ผิด) ของเขา ย่อมอยู่ ณ อัลลอฮฺ (ตะอาลา)

มันคือถ้อยคำสั้นๆ ประกอบด้วยเพียงไม่กี่อักษร แผ้วเบาบนปลายลิ้น แต่หนักหน่วงยิ่งบนตาชั่ง ดังรายงานจากอิบน์ฮิบบาน และอัล-หากิม อันเป็นหะดีษเศาะหีหะห์ ซึ่งรายงานจากอบีสะอีด อัล-คุดรี (ร.ด.) จากท่านเราะซูล (ศ็อลฯ) กล่าวว่า

قال موسى يارب علمني شيئاً أذكرك وأدعوك به قال يا موسى لو قل لا إله إلا الله قال كل عبادك يقولون هذا قال يا موسى لو أن السموات السبع وعامرهن غيري والأرضين السبع في كفة ولا إله إلا الله في كفة مالت بهن لا إله إلا الله

“มุซาได้กล่าวว่า โอ้ผู้องค์อภิบาลของข้า ขอทรงโปรดสอนสิ่งหนึ่งให้ข้า เพื่อข้าจะได้ใช้เป็นบทรำลึกและบทวิงวอน (ดูอาอ์) ต่อ

พระองค์ด้วยเถิด” พระองค์ (อัลลอฮฺ) ตอบว่า “โอ้ มูซา เจ้าจงกล่าวเถิด ว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” เขา (มูซา) กล่าวว่า “ปวงบ่าวของพระองค์ทุกคนล้วนก็กล่าวถ้อยคำนี้” พระองค์ตอบว่า “โอ้มูซา มาตรแมนฟากฟ้าทั้ง 7 และผู้ที่อาศัยอยู่ในมันอื่นจากฉัน รวมทั้งแผ่นดินโลกทั้ง 7 อยู่ในกำมือนึง และถ้อยคำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” อยู่ในกำมืออีกข้างหนึ่ง แน่نونคำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” ย่อมหนักยิ่งกว่า” (บันทึกโดย อัล-ฮาгим และอิบนุฮิบบาน)

หะดีษนี้บ่งชี้ว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” นั้นคือถ้อยคำรำลึกที่ประเสริฐที่สุด และในอีกรายงานหนึ่งจากอับดุลลอฮฺ บินอุมร์ (ร.ด.) ซึ่งเป็นหะดีษมารีฟะฮ์ ระบุว่า

«خير الدعاءِ دعاءِ يومِ عرفة، وخير

ماقلت أنا والنبيون من قبلي لا إله إلا الله وحده لا شريك له

له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير»

“ดุอาอ์ที่ดีเลิศที่สุด คือดุอาอ์ที่อะรอฟะฮ์ และถ้อยคำที่ดีเลิศที่สุด ที่ฉันและบรรดานบีทั้งหลายก่อนหน้านี้กล่าวเอาไว้ นั่นก็คือ (คำว่า) “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ วะหัดะฮฺ ละฮะรีกะละฮฺ ละฮฺล-มุลก วะละฮฺล-หัมดฺ วะฮฺวะอะลากุลลิขียฮิง เกาะดिर”

(รายงานโดยอะหมัด และอัต-ติรมิซีย์)

เช่นกันในอีกหะดีษหนึ่งได้บ่งถึงน้ำหนักที่หนักหน่วงในตาชั่งแห่งความดีงามของถ้อยคำนี้ ซึ่งบันทึกโดยอัต-ติรมิซีย์ (เป็นหะดีษหะสัน

แต่เศาะเห์ยะห์ตามเงื่อนไขของมุสลิม) อัน-นะสาอียฺ และอัล-หากิม รายงานมาจากอับดุลลอฮฺ บินอัมร์ (ร.ด.) ว่าท่านนบี (ศ็อลฯ) ได้กล่าวว่

«يَصَاحُ

برجلٍ من أمّتي على رؤوس الخلائقِ يومَ القيامةِ فينشرُ له تسعةٌ وتسعون سجلاً كل سجّلٍ منها مد البصرِ ثم يقال أتنكرُ من هذا شيئاً، فيقول لا يارب، فيقال: ألك عذرٌ أو حسنة فيهاب الرجل فيقول لا - فيقال بلى إن لك عندنا حسنات، وانه لا ظلم عليك فيُخرجُ له بطاقةٌ فيها أشهدُ أن لا إله إلا الله. وأشهد أن محمداً عبده ورسوله، فيقول يارب ما هذه البطاقة مع هذه السجلات فيقال أنك لا تظلم، فتوضع السجلات في كفةٍ والبطاقةُ في كفةٍ فطاشت السجلات وثقلت البطاقة»

“ชายผู้หนึ่งจากประชาชาติของฉัน จะถูกตะโกนเรียกชื่อท่ามกลางศรัทธาของบรรดามนุษย์โลกทั้งหลายในวันกียามะฮ์ แล้วมีบัญชีจำนวน 99 ฉบับถูกแผ่ออกแก่เขา ซึ่งแต่ละฉบับบนนั้นยาวสุดสายตา ต่อมาเมื่อเสียงพูดขึ้นว่า “เจ้าปฏิเสธสิ่งใด จากประการเหล่านี้ไหม?” เขาตอบว่า “หาไม่ได้ โอ้อองศ์อภิบาลของข้า” และมีเสียงถามอีกว่า “เจ้ามีข้อแก้ตัว หรือความดีใดๆ อีกไหม?” ชายผู้นั้นแสดงคารวะแล้วตอบว่า “หาไม่ได้” มีเสียงกล่าวต่ออีกว่า “ไม่ทรอก เจ้ายังมีความดีต่างๆ อยู่ ณ ที่เรา และเจ้าจะไม่ถูกอธรรม” แล้วสาร

ฉบับหนึ่งก็ถูกดึงออกมา ในนั้นมีข้อความว่า “*อัชชะดุอัลลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ วะอัชชะดุอันนะ มุฮัมมะดฺ เราะซูลุลลอฮฺ*” อยู่ เขาจึงเรียนถามว่า “โอ้ องค์อภิบาลของข้า ...สารฉบับนี้ ที่อยู่พร้อมกับบัญชีต่างๆ นั้นจะมีความหมายอะไรบ้างเล่า ?”

พระองค์ทรงตอบว่า “แท้จริงเจ้าจะไม่มีวันถูกอธรรม” ต่อมาบัญชีต่างๆ นั้นก็ถูกวางลงบนฝ่ามือด้านหนึ่ง แล้วสารฉบับนั้นได้ถูกวางลงบนฝ่ามืออีกด้านหนึ่ง พลัน (ด้านที่มี) บัญชีก็เขยิบขึ้น ขณะที่ (ด้านที่มี) สารฉบับนั้นหนักยิ่งกว่า” (บันทึกโดย อัต-ติรมิซีย์)

ถ้อยคำอันยิ่งใหญ่นี้ ยังมีความประเสริฐต่างๆ อีกมากมาย ตั้งแต่ส่วนหนึ่งที่ท่านอัล-หาฟิซ อิบน์เราะอูบ ได้กล่าวเอาไว้ในหนังสือของท่านที่ชื่อ “*กะลิมะตุล-อิลลาศ*” พร้อมอ้างอิงถึงหลักฐานของแต่ละประการเอาไว้ พอสรุปได้ดังนี้ คือ

“แท้จริงถ้อยคำนี้ ค่าของมันย่อมเท่ากับสวรรค์ กล่าวคือ บุคคลใดกล่าวเป็นคำพูดสุดท้าย (ก่อนวิญญูณออกจากร่าง) เขาย่อมเข้าสวรรค์ เป็นความปลอดภัยจากไฟนรก นั่นคือทำให้ได้รับการอภัย และยังเป็นความดีอันดียิ่งอีกด้วย มันสามารถลบล้างความผิดบาป และสามารถปลุกสร้างอิหม่านให้งอกเงยขึ้นมาใหม่ในหัวใจ และมันจะเป็นตัวถ่วงดุลในบันทึกต่างๆ แห่งความชั่ว มันจะฉีกทะลุบรรดาม่านกันทั้งหลายไปจนกระทั่งถึงยังอัลลอฮฺ (ตะอาลา) มันคือถ้อยคำซึ่งเท่ากับผู้กล่าวนั้นให้ค่าล้นต่ออัลลอฮฺ มันคือสิ่งที่ดีที่สุดที่บรรดานบีทั้งหลายกล่าวเอาไว้ มันคือคำรำลึกที่ประเสริฐยิ่ง และเป็นการทำงาน (อะมัล) ที่ประเสริฐที่สุดและได้

รับการเพิ่มพูน (ความดี) ที่สุด และมีค่าเท่ากับการปลดปล่อยทาส (เป็นอิสระ) และเป็นการระวังรักษาจากชัยฏอน มันคือความสงบปลอดภัยจากความเปล่าเปลี่ยวแห่งสุสาน และความน่าสะพึงกลัวแห่งทุ่งมะชัร มันคือสัญญาลักษณ์ของบรรดาผู้ศรัทธาเมื่อพวกเขาลุกขึ้นจากสุสาน และจากความประเสริฐหนึ่งของถ้อยคำนี้คือ มันจะทำให้ประตูลสวรรค์ทั้ง 8 เปิดออกให้แก่ผู้ที่กล่าวมัน เพื่อให้เขาเข้ายังประตูบานใดก็ได้ตามความประสงค์ และความประเสริฐอีกประการหนึ่งก็คือ แม้ผู้ที่กล่าวถ้อยคำนี้จะต้องลงนรก อันเนื่องจากความบกพร่องของพวกเขาที่พึงมีต่อสิทธิของมัน (คือไม่ยึดมันและปฏิบัติตามอย่างสมบูรณ์ต่อถ้อยคำนี้) แต่พวกเขายังมีโอกาสหลุดออกมาจากนรกได้ในที่สุด”

เหล่านี้คือบรรดาประเด็นที่ล้วนเกี่ยวข้องกับความความประเสริฐต่างๆของมัน ซึ่งท่านอิบนุเราะอ์อับ ได้กล่าวเอาไว้ในหนังสือของท่าน โดยแต่ละเรื่องล้วนแล้วแต่อ้างอิงถึงถ้อยคำนี้ทั้งสิ้น³

---

³ ดู กะลิมะตุล-อิลลาฮฺ ของ อิบนุเราะอ์อับ หน้า 54-66

3

คำว่า “ลาอิลลาอะ อิลลัลลอฮ์” ทางภาษาพร้อมรูกน และเงื่อนไข

(ก) การแจกแจงทางภาษาของคำว่า “ลาอิลลาอะ อิลลัลลอฮ์” แนนอนการจะเข้าใจในความหมายที่แท้จริงของประโยคใดๆ ได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ซึ่งในการสามารถแจกแจง (เอ็ยะอ์ร้อบ) ของประโยค “ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮ์” จึงได้ถูกแจกแจงเอาไว้ดังนี้คือ

คำว่า “ลา” (แปลว่า ไม่) เป็นคำปฏิเสธที่เจาะจงชนิด (ลานาฟิยะฮ์ ลิล-ญินซีฮ์)⁴ ส่วนคำว่า “อิลลาฮ์” (พระเจ้า) คือคำส่วนหน้า (หรืออิสม์) ของคำปฏิเสธ กล่าวคือคำบ่งบอก (หรือเคาะบ์ร) ของมันที่ถูกลบไปคือ “หักเกาะฮ์” (แปลว่าที่เที่ยงแท้) ซึ่งประโยคเต็มของมันก็คือ “ลาอิลลาอะ หักเกาะฮ์” แปลว่า “สิ่งที่เป็นพระเจ้าที่เที่ยงแท้นั้นไม่มี” ตามด้วยคำต่อมาคือ “อิลลัลลอฮ์” (นอกจากอัลลอฮ์เท่านั้น)

คำว่า “อิลละฮ์” (พระเจ้า) หมายถึง สิ่งที่ถูกยึดถือเป็นเจ้าด้วยการเคารพบูชากราบไหว้ คือพระองค์ผู้ซึ่งจิตใจทั้งหลายยึดถือเป็นสรณะ และมุ่งหวังปรารถนาให้ได้รับความดีงาม และได้รับการขจัดปัดเป่าความ

⁴ คือ เมื่ออยู่นำหน้าคำว่า “อิลลาฮ์” จึงหมายถึง สรรพสิ่งใดๆ ไม่ว่าจะ เป็น บุคคล สัตว์ วัตถุ หรือนามธรรมใดๆ ก็ตาม ที่จะมาเป็นชนิดของพระเจ้าได้นั้นย่อมไม่มี

ชั่วร้ายออกไปจากชีวิต

สำหรับการตีความ (ตักดีร) เคาะบ์รของประโยคนี้น่า “ที่มีตัวตน หรือที่ถูกกักตุน” แทนคำว่า “หักเหาะฮ์ หรือที่แท้จริง” นั้นย่อมเป็นการตีความที่ผิดถนัด

ทั้งนี้เพราะแท้จริงแล้วสิ่งที่ถูกเคาะรพักตุนนั้นมิใช่ไม่มี แต่มีอยู่มากมายเหลือเกิน ไม่ว่าจะเป็นรูปปั้น วัตถุ บรรดาบุคคลที่มีชีวิตอยู่ หรือ ล่วงลับไปแล้ว ฯลฯ แต่ทว่า ล้วนเป็นสิ่งมดเท็จที่ถูกอุปโลกน์ขึ้นมาทั้งสิ้น ฉะนั้นการเคาะรพักตุนต่อสิ่งเหล่านั้นจึงถือเป็นการโมฆะ (บาฏิล)

นี่คือเป้าประสงค์ของรูก่นหนึ่งของประโยค ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ

(ข) รูก่นของคำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”

ถ้อยคำ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” มี 2 รูก่น คือ (1) รูก่นแห่งการปฏิเสธ และ (2) รูก่นแห่งการยืนยัน

รูก่นแห่งการปฏิเสธ หมายถึง ให้ปฏิเสธมัคโลคทั้งหลายที่ถูกยึดถือเป็นพระเจ้าอื่นนอกจากอัลลอฮฺออกไป

ส่วนรูก่นแห่งการยืนยัน หมายถึง ให้ยืนยันว่าความเป็นพระเจ้านั้นเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ (ตะอาลา) เพียงพระองค์เพียงคือพระองค์เท่านั้นที่เป็นพระเจ้าที่เที่ยงแท้ ส่วนสิ่งอื่นที่บรรดาผู้ตั้งภาคี (มุชริกีน) ยึดถือเป็นพระเจ้านั้น ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งมดเท็จ (บาฏิล) ทั้งสิ้น

﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنْ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ
الْبَاطِلُ﴾

“นั่นคือ เป็นเพราะว่าแท้จริงอัลลอฮฺ พระองค์คือผู้ทรงสัจจะ

และแท้จริงสิ่งที่พวกเขาวิงวอนอื่นไปจากพระองค์นั้น มันเป็นเท็จ ...”

(ซูเราะฮ์ อัล-หัจญ์ / อายะฮ์ที่ 62)

ท่านอิหม่าม อิบнул-ก๊อยยิม กล่าวว่า “ประโยคคำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ (ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากอัลลอฮฺ)” นั้นยิ่งใหญ่และหนักแน่นกว่าคำว่า “อัลลอฮฺ อิลลาฮ์ (อัลลอฮฺ คือพระเจ้า)” ในการยืนยันถึงความ เป็นพระเจ้าของพระองค์ ทั้งนี้เพราะคำว่า “อัลลอฮฺ อิลลาฮ์ (อัลลอฮฺ คือพระเจ้า)” มิได้มีความหมายในเชิงที่ปฏิเสธพระเจ้าอื่นๆนอกจากพระองค์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผิดถนัดและน่าชิงชังยิ่ง ที่บางคนอธิบายคำว่าพระเจ้า ก็คือ ผู้ทรงมีความสามารถในการสร้างเท่านั้น”

ท่านเชคสุลัยมาน บินอับดิลลาฮ์ กล่าวเอาไว้ในหนังสือ “ชะรอห์กิตาบิต-เตอาฮีด” คือ คำว่า “อิลลาฮ์ (พระเจ้า)” และ “อิลลาฮียะฮ์ (การเป็นพระเจ้า)” นั้นมีความชัดเจนอยู่แล้ว ดังนั้นจะตัดสินอย่างไรเล่า หากมีผู้กล่าวว่า ความหมายของพระเจ้าก็คือ หมายถึงผู้ทรงมีความสามารถในการสร้างสรรพสิ่ง ข้อตัดสิน หรือคำตอบเกี่ยวกับคำพูดนี้ แยกเป็น 2 แง่มุมด้วยกัน คือ

(1) ถือเป็นคำพูดที่อุตริ คือไม่เป็นที่ยอมรับหรือปรากฏจากบรรดาอุละมาอ์ หรือผู้รู้ทางภาษาท่านใดๆ ว่าเคยกล่าวเช่นนั้น (โปรดดู คำกล่าวของบรรดาอุละมาอ์และผู้รู้ทางภาษาดังเราได้กล่าวถึงไว้แล้วข้างต้น) จึงถือว่าคำพูดเช่นนี้เป็นสิ่งที่โมฆะ (บาฏิล)

(2) ถือว่าเป็นคำพูดที่พอยอมรับได้ เนื่องจากตัวมันเองเป็นการอธิบายถึงสิ่งจำเป็นที่พระเจ้าที่แท้จริงพึงมีอยู่ กล่าวคือพระองค์จำเป็นต้องเป็นผู้ทรงสร้างที่มีความสามารถในการสร้างนั้น เพราะเมื่อใด

หากปราศจากคุณลักษณะเช่นนั้นแล้ว ก็ย่อมเป็นพระเจ้าจริงๆไม่ได้ แม้ว่าจะถูกผู้คนจะเรียกขานว่า **“พระเจ้า”** ก็ตาม

สาระในที่มีได้หมายความว่าบุคคลใดที่ทราบหรือยอมรับว่าพระเจ้าคือผู้ทรงสามารถในการสร้าง เท่ากับบุคคลนั้นเข้าสู่อิสลาม และบรรลุถึงจุดประสงค์ของกุญแจเมืองแห่งความสันติ (หรือกลายเป็นพลเมืองมุสลิม) แล้ว ทำคนะเช่นนี้ไม่มีอุละมาฮ์ท่านใดกล่าวถึงหรือยอมรับ มิฉะนั้นบรรดากุฟฟาร (ผู้ปฏิเสธ) ชาวอาหรับในยุคต้น ก็ย่อมถือเป็นมุสลิมทั้งหมดด้วย (เพราะพวกเขาล้วนเชื่อในเตอาฮิดรુบียะฮ์เช่นกัน) แม้ว่าบรรดาผู้รู้บางคนในยุคหลังๆ จะพยายามตีความให้เป็นเช่นนั้น แต่แท้จริงแล้วมันคือความคิดที่ผิดซึ่งค้านกับหลักฐานต่างๆ ทั้งหลักฐานที่สืบต่อกันมา และหลักฐานทางปัญญา⁵

(ค) เจื่อนไขต่างๆของ “ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”

คำว่า **“ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”** นั้นจะมีประโยชน์หรือเกิดผลต่อผู้ที่กล่าวอย่างแท้จริง ต้องเป็นไปด้วยเจื่อนไข 7 ประการต่อไปนี้ คือ

เจื่อนไขที่ 1 : ต้องมีความรู้

คือ ต้องรู้ความหมายของถ้อยคำนี้อย่างท่องแท้ ทั้งในแง่การปฏิเสธ และแง่การยืนยันของมัน ดังนั้นหากผู้ใดกล่าวเพียงด้วยวาจาแต่ไม่ทราบ ไม่เข้าใจในความหมาย หรือจุดประสงค์ของมันแล้ว ก็ย่อมไม่เกิดประโยชน์อันใดแก่ผู้กล่าว ทั้งนี้เพราะถือว่าเขายังไม่ศรัทธามันต่อเจตนาของถ้อยคำนี้ เปรียบเสมือนผู้ที่พูดภาษาหนึ่ง ซึ่งตนเองไม่เข้าใจในความหมายนั่นเอง

⁵ ดู ดัยฮีร-อัลอะซีซียะหะมีด หน้า 80

เงื่อนไขที่ 2 : ต้องมีความเชื่อมั่น

คือต้องมีความรู้อย่างสมบูรณ์ ต่อถ้อยคำนี้ เป็นความรู้ที่ปราศจากการคลางแคลง หรือสงสัยใดๆ

เงื่อนไขที่ 3 : ต้องมีความบริสุทธิ์ใจ โดยปราศจากภาคีใดๆ ที่ถ้อยคำ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮ์” บ่งถึง

เงื่อนไขที่ 4 : ต้องมีความลัจจริง

อันเป็นความลัจจริงที่ตรงข้ามกับการสลับ (นิฟาก) ทั้งนี้เพราะบรรดามุนาฟิก (ผู้สลับ) นั้นมักจะกล่าวอ้างถ้อยคำนี้เช่นกัน แต่กลับไม่เชื่อต่อความหมายของมัน

เงื่อนไขที่ 5 : ต้องมีความรัก

คือรักต่อถ้อยคำนี้และเจตนาต่างๆ ที่มันบ่งถึง พร้อมกับยินดีต่อประการทั้งหมดนั้น ซึ่งตรงกันข้ามกับพฤติกรรมของพวกบรรดามุนาฟิก (คือเสแสร้งว่ารักหรือยอมรับ แต่จิตใจส่วนลึกแฝงเอาไว้ซึ่งความชิงชังและปฏิเสธ)

เงื่อนไขที่ 6 : ต้องพร้อมที่จะปฏิบัติตามในสิทธิต่างๆ ของมันอย่างเคร่งครัด

อันหมายถึงกิจการงานต่างๆ ที่จำเป็น (วาญิบ) ด้วยความบริสุทธิ์ใจ (อิกลาศ) และมุ่งหวังในความยินดีจากพระองค์ ดังกล่าวนี้คือเป้าประสงค์ของมัน

เงื่อนไขที่ 7 : ต้องมีการยอมรับ

ซึ่งตรงข้ามกับการปฏิเสธ⁶ หรือการผลักไสไม่ยอมรับ ในที่นี้

⁶ ดู ฟื้นฟูหลุมะอูดี หน้า 91

หมายถึง การยอมรับที่จะต้องปฏิบัติตามในข้อใช้ และละทิ้งในข้อห้าม
ทุกๆ ประการอย่างเคร่งครัดนั่นเอง

ตั้งกล่าวข้างต้น คือเงื่อนไขของ “ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ” ที่บรรดา
อูละมาอ์ทั้งหลายได้ค้นคว้ามาจากหลักฐานต่างๆ ที่มีอยู่ในอัล-กุรอาน
และอัล-สุนนะฮ์ ในเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับถ้อยคำอันยิ่งใหญ่นี้ พร้อมทั้ง
อธิบายถึงสิทธิ และข้อจำกัดต่างๆ ของมัน มิใช่เป็นเพียงการกล่าวออก
มาด้วยวาจาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

4

ความหมายและเป้าประสงค์ของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ”

จากข้างต้น คงเป็นที่ชัดเจนแล้วว่า ความหมายของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” ก็คือ ไม่มีสิ่งใดที่มีสิทธิควรแก่การเคารพบูชาอย่างแท้จริง นอกจากพระเจ้าองค์เดียว นั่นคืออัลลอฮฺเท่านั้น” โดยไม่มีภาคีใดๆ ร่วมกับพระองค์ เนื่องพระองค์เพียงผู้เดียวเท่านั้นที่ควรแก่การได้รับการเคารพบูชา (อิบาดะฮ์) ถ้อยคำอันยิ่งใหญ่นี้ ครอบคลุมถึงสิ่งที่ถูกยึดถือมาเคารพบูชาหรือกราบไหว้อื่นๆ นอกจากอัลลอฮฺ ทั้งหมดเหล่านั้นหาใช่พระเจ้าที่แท้จริงไม่ เป็นเพียงสิ่งมดเท็จหรืออุปโลกน์ขึ้นมาเท่านั้น เพราะมันไม่มีสิทธิ์หรือควรแก่การเคารพบูชาใดๆ

เหตุนี้ เมื่อมีคำสั่งใช้ให้อิบาดะฮ์ต่ออัลลอฮฺ จึงมักควบคู่ด้วยคำสั่งให้ปฏิเสธการอิบาดะฮ์ต่อสิ่งอื่นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการอิบาดะฮ์หนึ่งๆที่เข้าไปเพื่ออัลลอฮฺนั้น ย่อมไม่ถูกต้องหากยังมีชirik (หรือการตั้งภาคี) ประปนอยู่

อัลลอฮฺ (ตะอาลา) ตรัสว่า

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾

“และพวกท่านทั้งหลายจงเคารพภักดีอัลลอฮฺเถิด และจงอย่าเอาสิ่งใดมาเป็นภาคีต่อพระองค์” (ซูเราะฮ์ อัน-นิสาอ์ / อายะฮ์ที่ 36)

และอายะฮ์ที่ว่า

﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنَ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ
الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾

“ดังนั้นผู้ใดปฏิเสธต่อภูอชุต (พระเจ้าจอมปลอม) แล้วกลับมาศรัทธาต่ออัลลอฮฺ เท่ากับเขาผู้นั้นได้ยึดห่วงอันมั่นคงเอาไว้แล้วซึ่งมันจะไม่มีขาด และอัลลอฮฺ คือผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรอบรู้”

(ซูเราะฮ์ อัล-บะเกาะเราะฮ์ / อายะฮ์ที่ 256)

ในอีกอายะฮ์หนึ่ง คือ

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
الطَّاغُوتَ﴾

“และแน่นอน เรา (อัลลอฮฺ) ได้แต่งตั้งขึ้นในทุกๆประชาชาติซึ่งมีท่านหนึ่ง ให้พวกเจ้าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ และจงห่างไกลจากภูอชุต (พระเจ้าจอมปลอม)”

(ซูเราะฮ์ อัน-นะห์ลุ / อายะฮ์ที่ 36)

ท่านเราะซูล (คือลฯ) กล่าวว่า

«من قال لا إله إلا الله وكفر بما يعبد من دون الله حُرِّمَ دمه وماله»

“ผู้ใดกล่าวว่า”ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” และปฏิเสธต่อสิ่งที่ถูกเคารพบูชาอื่น ๆ นอกจากอัลลอฮฺ เลือดและทรัพย์สินของเขาย่อมเป็นที่หวงห้าม (ละเมิดมิได้)” (บันทึกโดย มุสลิม)

มีระบุในอัล-กุรอานว่าบรรดาเราะซูลของอัลลอฮฺทุกท่านล้วนสั่ง
เสียแก่กลุ่มชนของตน ด้วยประโยคนี้คือ

﴿اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾

“พวกท่านทั้งหลายจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺเถิด พวกท่านไม่มีพระเจ้าอื่นใดอีกแล้วนอกจากพระองค์”

(ซูเราะฮ์ อัล-อะฮ์รอฟ / อายะฮ์ที่ 36)

รวมทั้งหลักฐานอื่นๆ อีกมากมาย ท่านอิบน์เราะอญับ (เราะหิมะฮฺ ลุลลอฮฺ) กล่าวว่า “การที่จะปฏิบัติความหมายนี้ให้เกิดเป็นจริง หรือทำให้กระจ่างชัด คือ การที่บ่าวกล่าวว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” นั้นจะต้องหมายถึงว่า สำหรับเขาเองย่อมไม่มีพระเจ้าใดๆ นอกจากอัลลอฮฺเท่านั้น และพระเจ้าที่พึงได้รับการเชื่อฟังนั้น ย่อมจะฝ่าฝืนมิได้ ทั้งนี้ต้องยำเกรง และให้ความสำคัญต่อพระองค์ ด้วยความรู้สึกทั้งรัก เกรงกลัว มุ่งหวัง และมอบหมายต่อพระองค์ จะเรียกร้อง หรือวิงวอนก็ขอจากพระองค์ ดังกล่าวนั้นย่อมไม่ถูกต้อง หากมิได้กระทำต่ออัลลอฮฺ (ตะอาลา) เพียงพระองค์เดียว”

เหตุนี้ ท่านนบี (คือลา) จึงกล่าวต่อบรรดาชาวกุร็อยช์ผู้ปฏิเสธว่า
“พวกท่านจงกล่าวว่า ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ เถิด”

พวกเหล่านั้นได้กลับว่า

﴿أَجْعَلِ الْإِلَهَةَ لَهَا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ﴾

“เขา(มุฮัมหมัด)ทำพระเจ้าหลายองค์เป็นพระเจ้าองค์เดียว

กระนั้นหรือ ? แน่แท้ นี่เป็นเรื่องประหลาดเหลือ”

(ซูเราะฮ์ คอด / อายะฮ์ที่ 5)

เพราะพวกเขาทราบดีว่าถ้อยคำดังกล่าว เท่ากับยกเลิกการเคารพบูชาบรรดารูปปั้นทั้งหลายแหล่ โดยให้เคารพบูชาอันเป็นไปแค่เฉพาะต่ออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวเท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งพวกเขาขอรับไม่ได้ ความหมายดังข้างต้นนี้ จึงเป็นที่ชัดเจนว่าความหมายของ **“ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ”** และเป้าประสงค์ของมันนั่นก็คือ การจำกัดการเคารพบูชาให้ เป็นไปเพื่ออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว โดยละทิ้งการเคารพบูชาต่อสิ่งอื่น ทั้งหมด

ดังนั้นเมื่อป่าวคนหนึ่งกล่าวว่า **“ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ”** ก็ย่อมเท่ากับว่าเขากำลังประกาศถึงความจำเป็นของการเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺเพียงผู้เดียว และยกเลิกการเคารพบูชาสิ่งอื่นๆทั้งหมดไปไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นรูปปั้น สุธาน พวงกะลี หรือบรรดาคนคอและฮ์ทั้งหลายก็ตาม

ด้วยถ้อยคำนี้ ยังได้ยกเลิกสิ่งต่างๆ ตามที่พวกบูชาสุธานในปัจจุบันศรัทธาและเชื่อถือ รวมทั้งบรรดาความเชื่อถือผิดๆ ของพวกเขา เช่นเชื่อว่า **“ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ”** นั้นมีความหมายเพียงเป็นการยืนยันว่า อัลลอฮฺนั้นทรงมี หรือทรงเป็นผู้สร้าง ที่สามารถประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ได้ เป็นต้น

หรือในความหมายของคำว่า **“อำนาจการปกครองมิได้เป็นสิทธิของผู้ใด นอกจากอัลลอฮฺเท่านั้น”** นั้น พวกเขาเชื่อว่า ผู้ใดเพียงแค่ว่าเชื่อเช่นนั้น หรืออธิบายคำว่า **“ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ”** ได้แค่ผิวเผินก็

ยอมเท่ากับบรรลุลิซึ่งเจตนารมณ์ของเตาฮีดแล้ว แม้นตัวของผู้นั้นจะกระทำเช่นพฤติกรรมของพวกมุชริกที่บูชาภาคีอื่นๆ นอกจากอัลลอฮฺ หรือเชื่อถือต่อคนที่ตายไปแล้ว และทำพิธีเช่นไหว้คนตายเหล่านั้นด้วยการกรวดเลือด บันบาน เดินเวียนรอบสุสาน หรือแสวงหาความสิริมงคล (บะเราะกะฮฺ) จากหลุมสุสานก็ตาม

พวกเขาเหล่านั้นมีทราบดอกหรือว่า บรรดาผู้ปฏิเสธชาวอาหรับในยุคแรกเองต่างก็เคยเชื่อถือเช่นนั้น ทั้งที่พวกเขาทราบดีว่าอัลลอฮฺคือผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงสามารถในการบันดาลสิ่งต่างๆ แม้นพวกเขาออกตัวว่ากระทำเช่นนั้นมิได้เจตนาเคารพบูชาต่อพระเจ้าอื่น และอ้างว่าทำไปเพื่อให้สิ่งเหล่านั้นนำพาพวกตนสู่การใกล้ชิดอัลลอฮฺเท่านั้น ภาคีเหล่านั้นหาได้มีความสามารถในการสร้าง หรือให้บังจาย (ริซกี) ไตๆ ได้ไม่

และสิทธิในอำนาจการปกครอง (หะกีมียะฮฺ) เป็นส่วนหนึ่งจากความหมายของ **“ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”** ยังไม่ถูกเข้าใจตามความหมายที่แท้จริงอย่างที่ควรเป็นไป เพราะอำนาจการปกครองนั้นตามศาสนา มิใช่แค่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ต่างๆ และการลงโทษ หรือการตัดสินข้อพิพาทเพียงเท่านั้น แต่กลับปล่อยให้มีการตั้งภาคีในเรื่องอิบาเดฮฺอยู่

หากแม้นความหมายของ **“ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”** เป็นไปอย่าง ที่พวกเขาเหล่านั้นกล่าวอ้างแล้วไซ้ร้ แน่นนอนท่านเราะฮูล (คือลา) ก็คงไม่ขัดแย้งกับบรรดาพวกมุชริกีน และพวกเขาก็คงรีบตอบรับท่านเราะฮูล (คือลา) เสียแล้ว หากท่านเพียงเรียกร้องให้พวกเขายอมรับว่าอัลลอฮฺคือผู้ทรงอำนาจในการบันดาลสร้าง หรือยอมรับว่าอัลลอฮฺทรงมี หรือใช้ให้พวกเขายอมตัดสินตามบทบัญญัติอิสลามเพียงในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิต

ทรัพย์สิน หรือสิทธิต่างๆ ที่พึงมีต่อกัน โดยไม่กล่าวถึงในเรื่องของการ
อิวาดะฮ์

ว่าชนชาวอาหรับ พวกเขาคือเจ้าของภาษา พวกเขายอม
เข้าใจถึงความหมายของคำกล่าวที่ว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” หาก
กล่าวแล้ว มันย่อมหมายถึงพวกเขาต้องยอมรับว่าการเคารพบูชาต่อ
บรรดารูปปั้น หรือเจ็ดทั้งหลายที่ยึดถืออยู่นั้นเป็นความเท็จ เพราะ
คำกล่าวนี้ หาได้เป็นเพียงคำพูดที่ปราศจากความหมายไม่ ด้วยเหตุนี้
เมื่อถูกใช้ให้กล่าว พวกเขาจึงผละตัวออกห่าง แล้วตอบโต้กลับว่า

﴿أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ﴾

“เขา (มุฮัมมัด) ทำพระเจ้าหลายองค์เป็นพระเจ้าองค์เดียว
กระนั้นหรือ ? แน่แท้ นี่เป็นเรื่องประหลาดเหลือ”

(ซูเราะฮ์ ศอด / อายะฮ์ที่ 5)

หรือตั้งที่อัลลอฮฺ (ตะอาลา) กล่าวถึงพวกเขาว่า

● ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ﴾
﴿وَيَقُولُونَ إِنَّا لَتَأْرِكُوا آلِهَتَنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ﴾

“เพราะว่าพวกเขา นั้น เมื่อได้มีคำกล่าวแก่พวกเขาว่า ไม่มี
พระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ พวกเขา ก็หยิ่งผยอง”

“และพวกเขายังกล่าวว่า จะให้พวกเราละทิ้งพระเจ้าต่างๆ

ของพวกเขา เพื่อทวิบ้าๆ คนหนึ่งกระนั้นหรือ ?”

(ซูเราะฮ์ อัล-คอฟฟาต / อายะฮ์ที่ 35-36)

เพราะพวกเขาทราบดีว่า ถ้อยคำ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” นั้น มีเป้าประสงค์ที่รวมไปถึงต้องละทิ้งพระเจ้าทั้งหลายแหล่อื่นจากอัลลอฮฺ ออกไป และต้องให้เคารพภักดีเฉพาะพระองค์เพียงเท่านั้น ฉะนั้นหาก พวกเขายอมกล่าว แต่กลับยังคงเคารพบูชาต่อบรรดารูปปั้น หรือเจว็ด ทั้งหลายอยู่ แน่นอนเท่ากับพวกเขากำลังขัดแย้งกับตัวเอง หรือไม่ก็ เป็นการปฏิเสธการขัดแย้งที่มีอยู่ในความเป็นจริง ขณะบรรดาพวกบูชา สุสาน (กุโบร) (หรือบุคคลที่มีอะกิเตฮฺเช่นเดียวกับพวกนี้) ที่มีอยู่ กลาดเกลื่อนในสังคมมุสลิม แม้นพวกเขาจะไม่ปฏิเสธการขัดแย้งอันนำ ชิงชังนี้ คือพวกเขากล่าว “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” แต่พวกเขากลับทำลาย มันด้วยการไปเคารพบูชาต่อคนที่ตาย หรือหันไปยึดเอาหลุมศพเป็นสื่อ กลางเพื่อนำสู่การใกล้ชิด (ตะกูรูรูป) ด้วยการแสดงท่าทางต่างๆ ของ อิบาเดฮ์ต่อสิ่งดังกล่าว โอชะงเสียหายแท้... สำหรับผู้ที่อ้างตัวเป็นมุสลิม เหล่านั้นที่แม้แต่อบูญะฮัล หรืออบูละฮับก็ยังไม่เข้าใจความหมายของคำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” มากยิ่งกว่าเสียอีก !!

สรุปสิ่งที่ได้รับจากจุดนี้ ก็คือ บุคคลใดกล่าวถ้อยคำนี้ (ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ) ด้วยความเข้าใจในความหมาย และปฏิบัติตามใน เป้าประสงค์ของมันทั้งที่เห็นชัดเจนและที่ซ่อนเร้น เกี่ยวกับการให้ ปฏิเสธต่อสิ่งที่เป็นชริก และให้ยืนยันการอิบาดะฮ์ต่ออัลลอฮฺ พร้อม เชื่อมมันอย่างแน่วแน่ในเนื้อหาสาระต่างๆของมัน อีกทั้งปฏิบัติตามนั้น

อย่างเคร่งครัด เขาผู้นั้น คือมุสลิมที่แท้จริง

ส่วนผู้ใดกล่าวถ้อยคำนี้ และปฏิบัติตาม หรือแสดงตัวว่า ปฏิบัติตามเป้าประสงค์ของมันแต่ไม่มีความเชื่อมั่นในเนื้อหาสาระต่างๆ ของมัน ผู้นั้น คือมุนาฟิก (ผู้กลับกลอก)

และผู้ใดเพียงกล่าวถ้อยคำนี้เพียงด้วยวาจา แต่ปฏิบัติสิ่งที่ ตรงกันข้าม หมายถึงยึดถือในชริกต่างๆอันเป็นสิ่งที่ถูกห้าม ผู้นั้น คือมุชริกผู้บิดพริ้ว ...

ดังนั้นพร้อมกับการกล่าวถ้อยคำนี้แล้ว จะต้องมีความเข้าใจ ลึกซึ้งถึงความหมายของมันด้วย เพราะดังกล่าวเท่านั้นที่จะเป็นสื่อ สามารถนำสู่การปฏิบัติตามเป้าประสงค์ที่แท้จริงของมันได้

อัลลอฮฺ (ตะอาลา) ตรัสว่า

﴿إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾

“... ยกเว้นผู้ที่ยืนยันความจริง และพวกเขาก็เขารู้จักเขา (ผู้นั้น หมายถึง มุฮัมหมัด) นั่นดิ” (ซูเราะฮ์ อัล-ชุกรุฟ / อายะฮ์ที่ 86)

การปฏิบัติตามเป้าประสงค์ของถ้อยคำนี้ คือการอิบาดะฮ์ต่ออัลลอฮฺ และปฏิเสธการเคารพบูชาสิ่งอื่นใดทั้งหมดนอกจากพระองค์ นี่คือน เป้าหมายที่ถ้อยคำต้องการ และอีกเป้าประสงค์หนึ่งของถ้อยคำนี้ก็คื การยอมรับต่อบทบัญญัติต่างๆที่เกี่ยวกับการอิบาดะฮ์ และการปฏิบัติต่อกันระหว่างมนุษย์ (มุอามะลาต) และการกำหนดสิ่งใดๆว่าหะลาล หรือ หะรออม รวมทั้งการปฏิเสธกฎหมายต่างๆที่ไม่ได้มาจากอัลลอฮฺด้วย

อัลลอฮฺ (ตะอาลา) ตรัสว่า

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَوُا شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللهُ﴾

“หรือพวกเขามีภาคีต่างๆ ที่ได้กำหนดศาสนาแก่พวกเขา ซึ่งอัลลอฮฺมิได้ทรงอนุมัติ ...” (ซูเราะฮ์ อัลช-ชुरอ / อายะฮ์ที่ 21)

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องยอมรับต่อการกำหนดของอัลลอฮฺทั้งในสิ่งที่เกี่ยวกับการอิบาตะฮ์ กฎระเบียบการปฏิบัติต่อกัน (มุอามะลาต) หรือการตัดสินความระหว่างมนุษย์ในข้อพิพาทต่างๆ เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ส่วนบุคคล และการปฏิเสธต่อกฎหมายต่างๆ ที่ได้มีมาจากพระองค์ ดังกล่าวหมายถึงให้ปฏิเสธต่อสิ่งต่างๆ ที่เป็นสิ่งอุตริ (บิตอะฮ์) ของความเชื่อคร่ำครึ (ครุอฟาต) ซึ่งบรรดาพวกชัฎฎอนทั้งหลายแหล่ที่มาจากมนุษย์ และญินได้เสกสรรค้บั่นแต่งขึ้นมา ในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับอิบาตะฮ์ ซึ่งผู้ใดหลงเชื่อหรือยอมรับสิ่งใดๆ ตามนั้น ย่อมเท่ากับเขาเป็นมุชริกในด้านการเชื่อฟัง (ฎออะฮ์) นั้นทันที ดังที่พระองค์ตรัสไว้ว่า

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَوُا شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللهُ﴾

“หรือพวกเขามีภาคีต่างๆ ที่ได้กำหนดศาสนาแก่พวกเขา ซึ่งอัลลอฮฺมิได้ทรงอนุมัติ ...” (ซูเราะฮ์ อัลช-ชुरอ / อายะฮ์ที่ 21)

และอายะฮ์

﴿وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ﴾

“...และถ้าพวกเขาเชื่อฟังปฏิบัติตามพวกมัน แท้จริงพวกเขาอยู่ในหมู่ผู้บูชาเจ็ดแน่นอน” (ซูเราะฮ์ อัล-อันอาม / อายะฮ์ที่ 121)

﴿اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾

“พวกเขา(หมายถึงพวกยิว) ยึดเอาพวกปุโรหิต (หมอกฎหมาย) ของพวกเขาและบาทหลวงของพวกเขาเป็นพระเจ้าอื่นจากอัลลอฮฺ...” (ซูเราะฮ์ อัล-เตาบะฮ์ / อายะฮ์ที่ 31)

ระบุในหะดีษเศาะหีหะห์ว่าท่านนบี (คือลา) ได้อ่านอายะฮ์นี้แก่ท่านหาติม อัฏฏ-ฏอฮีย (ร.ด.) เขาจึงกล่าวขึ้นว่า “โอ้ท่านเราะซูล เรามิได้อิบาดะฮ์ (เคารพภักดี) ต่อพวกเขาหรอก” ท่านเราะซูล (คือลา) จึงตอบว่า

«أليس يُجَلُّونَ لكم ما حَرَّمَ اللهُ فُتَحِلُّونَهُ،

وَيَحَرِّمُونَ ما أَحَلَّ اللهُ فُتُحَرِّمُونَهُ، قال: بلى - قال النبي ﷺ

«فذلك عبادتهم»

“พวกเขาไม่ได้ทำสิ่งที่อัลลอฮฺทรงต้องห้าม (หะรอม) ให้กลายเป็นสิ่งอนุมัติ (หะลาล) แก่พวกท่าน แล้วพวกท่านก็ยึดถือว่าเป็นสิ่งอนุมัติ (ตามพวกเขา) หรือพวกเขาทำสิ่งที่อัลลอฮฺทรงอนุมัติให้กลายเป็นสิ่งต้องห้ามแก่พวกท่าน แล้วพวกท่านก็ยึดถือว่าเป็นสิ่งต้องห้าม (ตามนั้นเช่นกัน) ดอกหรือ ?”

ท่านหาติม ตอบว่า “ใช่เป็นความจริงครับ”

ท่านเราะซูล (คือลา) จึงกล่าวว่า “นั่นแหละเท่ากับเป็นการ
อืบาตะต่อพวกเขาแล้วละ”

ท่านเชค อับดุลเราะห์มาน บินหะสัน (เราะหิมะฮฺลลอฮฺ) กล่าวว่า
“การเชื่อฟังพวกเขาเหล่านั้นในสิ่งที่เป็นมั่วระอ์คียะฮ์ (ฝ่าฝืนอัลลอฮฺ)
เท่ากับเป็นอืบาตะหนึ่งต่อพวกเขา ด้วยสาเหตุนั้นเท่ากับเป็นการยึดถือ
พวกเขาเป็นพระเจ้าแล้ว สิ่งทั้งหมดเหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นหรือมีอยู่ในกลุ่ม
ชนมุสลิมเราทั้งสิ้น ซึ่งถือเป็นชิรกใหญ่ชนิดหนึ่ง ที่ขัดต่อเตอาฮีด ตาม
ความหมายของ คำปฏิญาณ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” ดังนั้นจึงชัดเจน
แล้วว่าถ้อยคำอันบริสุทธีใจ(อิกลาศ)นั้นย่อมขัดแย้งกับสิ่งที่กล่าวมาทั้งหมด
เนื่องมันขัดแย้งต่อความมุ่งหมายของถ้อยคำนี้ นั่นเอง”

ท่านองเดียวกัน ต้องปฏิเสธต่อการใช้กฎหมายที่มนุษย์ร่างขึ้น
มาใช้ตัดสินหรือปกครอง แต่จำเป็นต้องตัดสินตามกฎหมายที่มีมาจาก
อัลลอฮ์ (หมายถึงอัล-กุรอานและสุนนะฮ์หรือกฎหมายชะรีอะฮฺ)
เท่านั้นและให้ทิ้งกฎหมายอื่นๆ นอกจากนั้นเสีย ไม่ว่าจะเป็ระบบ หรือ
กฎหมายใดๆ ก็ตาม

อัลลอฮฺ (ตะอาลา) ตรัสว่า

﴿فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾

⁷ ดู ฟัตหุลมะญีดี หน้า 107

“...ครั้นถ้าพวกเจ้าโต้แย้งกันในสิ่งใดก็ดี ดั่งนั้นจงอ้างมัน กลับยังอัลลอฮฺ (หมายถึงอัล-กุรอาน) และเราะซูล (สุนนะฮ์ หรือ หะดีษ) ...”
(ซูเราะฮ์ อัน-นินสาฮ์ / อายะฮ์ที่ 59)

﴿وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي﴾

“และอันใดที่พวกเจ้าขัดแย้งในเรื่องนั้น ฉะนั้น การตัดสินของ มัน (สิ้นสุด) อยู่ที่อัลลอฮฺ นั่นคือ (เดชานูภาพของ) อัลลอฮฺ พระผู้ทรง อภิบาลของฉัน...”
(ซูเราะฮ์ อัล-ชูรอฮ์ / อายะฮ์ที่ 10)

อัลลอฮ์ทรงระบุชัดว่าบุคคลใดก็ตามที่ไปยึดเอากฎหมายหรือ สิ่งที่มีได้มีมาจากพระองค์มาใช้เป็นกฎหมาย หรือข้อตัดสิน ผู้นั้นเท่ากับ เป็นผู้ปฏิเสธ (กาฟิร) และเป็นผู้อธรรม (คอลิม) หรือเป็นผู้ฝ่าฝืน (ฟาสิค) และไม่ทรงยอมรับการเป็นมอร์ดมินของเขาด้วย จากหลักฐานที่บ่งบอกถึง การตัดสินด้วยสิ่งอื่น ที่มีได้ถูกประทานลงมาจากอัลลอฮฺ คือ ในกรณีที่ผู้ ตัดสิน หรือผู้ปกครองผู้นั้นเต็มใจต่อกฎหมายดังกล่าว หรือเห็นว่ามันมีผลดี หรือประเสริฐยิ่งกว่ากฎหมายของอัลลอฮฺ กรณีนี้ถือเป็นกุฟร์ (ปฏิเสธ) หรือถึงขั้นชิริกซึ่งขัดต่อเตาฮีดและสวนทางกับความหมายของ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” อย่างสิ้นเชิง

หากผู้นั้นยอมอนุญาตให้ตัดสินด้วยกฎหมายเหล่านั้น ทั้งๆ ที่เชื่อมั่นว่ากฎหมายของอัลลอฮฺนั้น คือสิ่งที่จำเป็นต้องเอามาใช้ แต่เนื่องจากการคล้อยตามอารมณ์ของตนเอง จนต้องไปกระทำสิ่งที่เป็นการฝ่าฝืน กรณีนี้ยอมอยู่ในขอบข่ายของกุฟร์เล็ก หรือชิริกเล็ก เพราะเท่ากับ

เป็นการทำให้ความหมายหรือเป้าประสงค์แห่งของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” เสียหรือบกพร่องลงไป

ด้วยเหตุนี้ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” จึงเป็นหลักสูตรอันสมบูรณ์ที่จำเป็นต้องเอามาใช้เพื่อควบคุม ชีวิตการเป็นอยู่ รวมทั้งการอิบาดะฮ์ และพฤติกรรมของมุสลิมทั้งหลาย มันมิใช่เป็นเพียงถ้อยคำที่ใช้ท่องบ่นเพื่อเป็นสิริมงคล (บะรอกะฮ์) หรือกล่าวยามเช้า-เย็น โดยปราศจากการเข้าใจในความหมาย และปฏิบัติตามเป้าประสงค์ หรือดำเนินชีวิตตามวิถีทางของมันอย่างแท้จริง เหล่านี้คือความนึกคิดของผู้คนส่วนใหญ่ซึ่งเพียงแต่พูดออกมาด้วยลิ้น หรือวาจา แต่กลับเชื่อถือศรัทธา และปฏิบัติในสิ่งที่ตรงกันข้าม

เป้าประสงค์ของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” อีกประการหนึ่ง คือการยืนยันต่อบรรดาพระนาม และบรรดาลักษณะของอัลลอฮฺตามที่อัลลอฮฺเองทรงกล่าวและทรงให้ลักษณะเอาไว้ หรือตามที่ท่านเราะซูล (ค็อลฯ) กล่าวถึง

อัลลอฮฺ (ตะอาลา) ตรัสว่า

﴿وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

“และของอัลลอฮฺ คือบรรดาพระนามทั้งหลายที่ดียามยิ่ง เพราะฉะนั้น พวกท่านจงวิงวอนพระองค์ด้วย (บรรดาพระนาม) นั้นเถิด และจะปล่อยบรรดาเหล่านั้นตามลำพัง ผู้หันเห (ไปจากความเป็นจริง) ในพระนามทั้งหลายของพระองค์ (เช่นตั้งเป็นพระบิดา หรือตั้งพระนาม

ของพระองค์แก่เจิวต์ต่างๆ) ในไม่ช้าพวกเขาจะถูกตอบแทนตามที่พวกเขาได้กระทำ” (ซูเราะฮ์ อัล-อะฮ์รอฟ/ อายะฮ์ที่ 180)

ในหนังสือ **“ฟัตหุล-มะญิด”** อธิบายความหมายของคำว่า **“อิลาฮาด”** (การหันเห) ในภาษาอาหรับนั้นหมายถึง การหันเห เบี่ยงเบน เอนเอียง อธรรมหรือการบิดเบือนไป (จากสิ่งที่เป็นจริง) ขณะที่บรรดาพระนามของอัลลอฮฺ ไม่ว่าจะในส่วนที่เป็นพระนามชื่อ หรือพระคุณลักษณะทั้งหมดนั้น เป็นสิ่งที่พระองค์ทรงสอนเพื่อให้บ่าวได้รู้จัก และเป็นสิ่งที่บ่งถึงความสมบูรณ์ และสูงส่งยิ่งของพระองค์

ท่านอิบนุล-ก๊อยยิม (เราะหิมะฮฺฮุลลอฮฺ)⁸ กล่าวว่า **“อิลาฮาด (การหันเหเกี่ยวกับพระนาม) นั้นเกิดขึ้นได้ทั้งด้วยการปฏิเสธ ไม่ยอมรับ หรือด้วยการปฏิเสธความหมาย และยกเลิกมันไป หรือด้วยการบิดเบือนให้ผิดเพี้ยนไปจากสิ่งที่ถูกต้อง และตีความออกนอกกลุ่มนอทางไปจากความเป็นจริง หรือแม้กระทั่งการเอาพระนามเหล่านั้นไปเรียกขานหรือใช้กับมัลคโลกต่างๆ เช่นที่บรรดาพวกเบี่ยงเบนนำพระนามของอัลลอฮฺ ไปใช้อย่างผิดๆ เกี่ยวกับสิ่งต่างๆในโลกทั้งสิ่งที่ดีและสิ่งที่เสีย ...”**

ดังนั้นบรรดาผู้ที่หันเหพระนามและพระคุณลักษณะใดๆ ของอัลลอฮฺไปจากความเป็นจริง มิว่าจะด้วยการตัดตอน ตีความ หรือปฏิเสธ และมีเชื่อถือในความหมายที่พระนามเหล่านั้นบ่งถึงก็ตาม เช่นพวกญะฮะมียะฮฺ พวกมัจอะอ์ตะซีละฮฺ และพวกอะซาฮิเราะฮฺเหล่านั้นล้วนขัดต่อความหมายของ **“ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”** ทั้งนี้เนื่องพระเจ้านั้นทรง

⁸ ดู มะดารีญุสสลาลิกีน ของอิบนุลก๊อยยิม เล่ม 1 หน้า 29-30

เป็นผู้ที่เราจำเป็นต้องอาศัยพระนามเหล่านั้นของพระองค์ใช้เพื่อการวิงวอนขอ และเป็นสื่อ (วะซีละฮ์) ดังที่ทรงตรัสแก่เราไว้ในอายะฮ์ว่า

((... فَأُدْعَوْا بِهِ ...))

“...เพราะฉะนั้น พวกท่านจงวิงวอนพระองค์ด้วย (บรรดาพระนาม) นั้นเถิด...” (ซูเราะฮ์ อัล-อะอ์รอฟ/อายะฮ์ที่ 108)

เพราะผู้ที่ไม่มีนามชื่อเรียก และไม่มีคุณลักษณะ ผู้นั้นจะเป็นพระเจ้าได้หรือ ? หรือจะเรียกพระองค์ได้อย่างไร และว่าอะไรเล่า?

ท่านอิหม่ามอิบนุล-ก๊อยยิม (เราะหิมะฮุลลอฮฺ) กล่าวว่า “บรรดามุสลิม (ในยุคต้น) อาจขัดแย้งกันไปในเรื่องหุกุมต่างๆ มากมาย แต่พวกเขาจะไม่ขัดแย้งกันในบรรดาอายะฮ์ที่กล่าวถึงพระคุณลักษณะ (ของอัลลอฮฺ) เลย แม้สักแห่งเดียว ทว่าทั้งชนยุคเหล่าเศาะฮาบะฮ์ และบรรดาตาบิอินต่างก็เห็นพ้องเหมือนกันทั้งหมดยืนยันตามความเข้าใจในความหมายของพระคุณลักษณะและความเป็นจริงของมันทุกประการ ซึ่งให้เห็นว่าคำนั้นเป็นคำที่ชัดเจนที่สุดจาก 2 ถ้อยประโยค (ชะฮะดะตัยน์) และความลึกซึ้งในการอธิบายมันก็ย่อมสำคัญยิ่ง เพราะมันคือส่วนหนึ่งที่จะทำให้เจตนารมณ์แห่งประโยคปฏิญาณ (ชะฮะดะตัยน์) บรรลุถึงได้อย่างสมบูรณ์ หรือคงส่วนจำเป็นต่างๆของเตาฮีดเอาไว้ดังที่อัลลอฮฺ (ตะอาลา) และเราะซูล (คือลา) ได้อธิบายเอาไว้แล้วอย่างสมบูรณ์ และเพียงพอ อย่างไม่มีข้อเคลือบแคลงใดๆ อีก

บรรดาอายะฮ์ที่เกี่ยวกับหุกุมต่างๆ แทบจะเข้าใจในความหมาย

ที่แท้จริงของมันได้ยากเต็มที่ ยกเว้นบุคคลที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจำนวนหนึ่งเท่านั้น แต่บรรดาอายะฮ์ที่เกี่ยวกับพระคุณลักษณะของอัลลอฮฺ แม้จะเป็นบุคคลที่เชี่ยวชาญเฉพาะ หรือบุคคลทั่วไปต่างก็เข้าใจความหมายของมันเหมือนกันทั้งหมด ในที่นี้หมายถึงความเข้าใจในความหมายเดิมของ (คุณลักษณะนั้นๆ) มิใช่ความเข้าใจในด้านขอบเขต หรือวิธีการ (ซึ่งอัลลอฮฺเท่านั้นที่ทรงทราบดี)”⁹

ท่านยังกล่าวอีกว่า “เรื่องนี้เป็นสิ่งที่อาจทราบได้เป็นอย่างดีโดยธรรมชาติ และสติสัมปชัญญะของมนุษย์ รวมทั้งจากบรรดาคัมภีร์แห่งฟากฟ้าทั้งหลายว่าผู้ที่ปราศจากซึ่งคุณลักษณะอันสมบูรณ์ย่อมเป็นพระเจ้าเป็นผู้ดำเนินการบริหาร (มักโลคทั้งหลาย) หรือเป็นผู้ทรงอภิบาลย่อมมิได้ยิ่งกว่านั้นยังถือว่าผู้นั้นมีจุดด้อย นำตาหนี หรือบกพร่องอยู่ ไม่ควรได้รับการสรรเสริญใดทั้งในตอนแรกหรือตอนหลังเสียด้วยซ้ำ เพราะการสรรเสริญทั้งตอนแรกและตอนสุดท้ายนั้นเป็นสิทธิเฉพาะผู้ที่ทรงมีคุณลักษณะอันสมบูรณ์และสูงส่ง อันเป็นคุณลักษณะที่พึงได้รับการสรรเสริญ เหตุนี้บรรดาชาวอิสลามจึงเรียกชื่อตำรับตำราของพวกเขาที่ได้เรียบเรียงขึ้นมาเกี่ยวกับอัลสุนนะฮ์ และยืนยันต่อพระคุณลักษณะของพระเจ้า และความสูงส่งทั้งในการสร้าง วาจา และการพูดของพระองค์ว่า เป็นหนังสือ “เตอาฮีด (หลักเอกภาพ)” เพราะการปฏิเสธ หรือไม่ยอมรับต่อสิ่งดังกล่าว ถือเป็นการปฏิเสธต่อพระเจ้าผู้ทรงสร้าง หรือไม่เชื่อต่อพระองค์ ในขณะที่การให้เอกภาพ (หรือเตอาฮีด) ต่อพระองค์นั้น

⁹ ดู มุคตะศ็อร-อัศเศาะวาอิกล-มุรชะละฮฺ เล่ม 1 หน้า 15

เป็นการยืนยันถึงการมีคุณลักษณะอันสมบูรณ์ของพระองค์ ที่ปราศจากการเปรียบเปรยสิ่งใดเหมือน หรือปราศจากความบกพร่องต่างๆ”¹⁰

---

¹⁰ ดู มะดารีญุสสลากีน ของอิบนุญล็อยยิม เล่ม 1 หน้า 26

5

เมื่อใดการกล่าว “ลาอิลลาอะ อิลลัลลอฮฺ” จึงถือว่ามีผล หรือไม่มีผล ?

ที่ผ่านมาเราได้กล่าวแล้วว่าถ้อยคำ “ลาอิลลาอะ อิลลัลลอฮฺ” นั้น จำเป็นต้องเข้าใจความหมายอย่างชัดเจน และต้องปฏิบัติตาม เป้าประสงค์ของมัน แต่ทั้งนี้อาจมีหลักฐานบางหลักฐานทำให้เข้าใจผิด คิดว่าถ้อยคำนี้เพียงแค่การกล่าวอย่างเดียวก็นพอเพียงแล้ว ซึ่งมีบางคน ได้นำไปขยายความหรืออ้างอิงอย่างผิดๆ ฉะนั้นเพื่อให้บุคคลที่ต้องการ ความจริงได้กระจ่างในสิ่งที่กำลังเข้าใจผิดอยู่นั้น จึงขอให้เรามาฟังเกี่ยวกับ เรื่องนี้จากคำกล่าวของท่านเชคสุลัยมาน บินอับดุลลาฮ์ ในหะดีษที่ว่า

«فان الله حرمَ على النارِ من قال لا إله الا الله يبتغي بذلك وجهَ الله»

“ดังนั้นแท้จริงอัลลอฮฺทรงทำให้นรกเป็นที่ต้องห้ามแก่ผู้ที่กล่าวว่า “ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ” ด้วยความมุ่งหวังในพระพักต์ของอัลลอฮฺ”

(บันทึกโดย อัล-บุคอรี และมุสลิม)

ท่านอธิบายว่า “พึงทราบเถิดว่า มีปรากฏหะดีษต่างๆมากมายที่ ความหมายโดยเปิดเผย (คอฮิร) ของมันระบุว่าผู้ที่กล่าว 2 ถ้อยคำ ปฏิญาณแล้วไม่ตกรนก เช่นดั่งหะดีษบทนี้ และหะดีษของท่านอนัสที่มีอยู่ว่า

«كَانَ النَّبِيُّ

وَمَعَاذَ رَدِيفِهِ عَلَى الرَّحْلِ فَقَالَ: يَا مَعَاذَ: قَالَ لَبَيْكَ ﷺ

يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ، قَالَ: «مَا مِنْ عَبْدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا

اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ إِلَّا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ»

“(ครั้งหนึ่ง) ท่านนบี (คือลา) ได้นั่งอยู่บนหลังสัตว์พาหนะ โดยมีมูอาซนั่งซ้อนอยู่ด้วย ท่านได้ถามว่า “โอ้อูอาซเอ๋ย” เขาขานรับว่า “ครับกระผม โอ้อ่านเราะซูล ผมได้ยินแล้วครับ” ท่านกล่าวต่อว่า “ไม่มีปวาคคนใดที่กล่าวคำปฏิญาณว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ วะอันนะมุฮัมมะดร์ เราะซูลุลลอฮฺ” นอกจากอัลลอฮฺจะต้องทรงห้ามเขาจากนรก” (บันทึกโดย อัล-บุคอรี)

ในวันทีกของมุสลิม ซึ่งเป็นหะดีษมาร์ฟะอ รายงานจากท่านอุบาตะฮะเราะบว่า

«وَمَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ»

“และผู้ใดกล่าวคำปฏิญาณว่า “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ วะอันนะมุฮัมมะดร์เราะซูลุลลอฮฺ” อัลลอฮฺจะทรงต้องห้ามเขาจากนรก”

(บันทึกโดย มุสลิม)

เช่นกันหะดีษที่ระบุว่า “ผู้ใดกล่าวคำปฏิญาณทั้ง 2 ย่อมได้เข้า

สวรรค์” โดยมีได้กล่าววว่า “ถูกต้องห้ามจากนรก” ดังหะดีษของท่านอิบาดะฮ์ ที่ผ่านมาสักครู่ และหะดีษของอบูฮุร็อยเราะฮ์ที่ระบุว่า ขณะที่บรรดาเหล่าเศาะฮาบะฮ์อยู่พร้อมกับท่านเราะซูล (คือลา) ในสงครามตะบูก ท่านได้กล่าวขึ้นว่า

«أشهد أن لا إله إلا الله وأني رسول الله لا

يلقى الله بها عبدٌ غيرُ شاكٍ فيحجب عن الجنة»

“ฉันขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากอัลลอฮฺ และแท้จริงฉันนี่คือเราะซูลของพระองค์ ซึ่งบ่าวคนหนึ่งคนใดก็ตามที่ไม่มีความกลางแคลงสงสัย (อยู่ในจิตใจ) ได้พบกับอัลลอฮฺ (ในวันกิยามะฮ์) ด้วยประโยคนี้ ดังนั้นเขาจะอมถูกปิดกั้นจากนรก”

(บันทึกโดย มุสลิม)

ทัศนะของท่านชัยคุลอิสลาม อิบน์อุมัยยะฮ์

คำอธิบายที่ดียิ่งซึ่งเกี่ยวกับความหมายของหะดีษเหล่านี้ก็คือ คำกล่าวของบรรดาอุละมาอ์ต่างๆ เช่นท่านชัยคุล-อิสลามอิบน์อุมัยยะฮ์ (เราะหิมะฮุลลอฮฺ) ที่กล่าวว่า

“แท้จริงหะดีษดังกล่าว นั้น หมายถึงผู้ที่กล่าวและเสียชีวิตลงบนมัน ทั้งนี้ต้องเป็นไปอย่างมีขอบเขตจำเพาะ และต้องกล่าวด้วยความอิคลาศจากจิตใจส่วนลึก ด้วยหัวใจที่เชื่อมั่นโดยปราศจากความคลางแคลงใดๆ และต้องเป็นไปด้วยความสัจจริงและแน่วแน่อย่างแท้จริง เพราะธาตุแท้ของเตาฮีดแล้วก็คือ การโน้มให้จิตวิญญาณของเราไปสู่อัลลอฮฺทั้งหมด ดังนั้นผู้ใดกล่าวคำปฏิญาณว่า **“ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”** อย่างบริสุทธิ์ออกจากหัวใจอย่างแท้จริง เขาย่อมได้เข้าสวรรค์ ทั้งนี้เพราะความอิคลาศ นั่นคือการโน้มหัวใจไปสู่อัลลอฮฺ ให้รู้สึกสภาพผิดหรือกลับตนต่อพระองค์ ด้วยการสภาพผิดอย่างแท้จริง และหากเขาตายลงในสภาพดังกล่าว เขาก็ย่อมได้รับเช่นนั้น

มีหะดีษมากมายที่ระบุว่า ผู้ที่กล่าว **“ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”** เขาย่อมมีโอกาสออกจากนรก แม้ความดีของเขาจะมีอยู่แค่น้ำหนักเท่าเม็ดข้าวฟ่าง หรือเท่าเม็ดผักกาด หรือเท่าปรมาณูหนึ่งก็ตาม

และมีหะดีษมากมายระบุว่า ผู้ใดกล่าว **“ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”** แม้นเขาจะถูกต้องโทษให้ลงนรก แต่เขาจะมีโอกาสได้ออกมาจากนรกนั้นในบั้นปลาย

หรือหะดีษอื่นๆ จากนี้ที่ระบุว่า อัลลอฮฺจะทรงห้ามมิให้ไฟนรกเผาไหม้รอยสุญูด (ที่หน้าผาก) ของลูกหลานอาดัม ที่พวกเขาเคยใช้ทำ

ละหมาดและใช้สัจตต่ออัลลอฮฺ

บางหะดีษก็ระบุว่านรกเป็นที่ต้องห้ามแก่บุคคลที่กล่าวถ้อยคำว่า “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” หรือบุคคลที่กล่าวคำปฏิญาณตนว่า “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ วะอันนะมุฮัมมัดร์เราะซะฮฺซุลลอฮฺ “

แต่ทั้งนี้ต้องมีขอบเขตที่จำเพาะและรัดกุมที่สุด เพราะบางคนอาจจะกล่าวถ้อยคำนี้ แต่เขามีเข้าใจเลยว่าความอिकลาค (บริสุทธิ์ใจ) หรือยะกิน (ความเชื่อมั่นแน่วแน่) แท้จริงนั้นเป็นอย่างไร ดังนั้นหากผู้นั้นไม่เข้าใจต่อสิ่งดังกล่าวอย่างแท้จริงแล้วไซ้ ก็เป็นที่น่าหวาดวิตกเหลือเกินว่า เขาจะต้องพบกับกาการทดสอบที่เลวร้ายจนทำให้ตัวเขากับถ้อยคำนี้ต้องพรากออกจากกันที่สุดในที่สุด มีบุคคลอยู่จำนวนมากมายที่กล่าวถ้อยคำนี้ด้วยความเคยชินเนื่องปฏิบัติมาเป็นนิสัย ขณะที่อิหม่ามนั้นมิได้ผลมอยู่ในแผ่นจอของหัวใจเลย และมากมายเช่นกันบุคคลที่ต้องเจอกับบททดสอบขณะที่จะตาย หรือขณะที่อยู่ในกุโบร์ ดังปรากฏในหะดีษบทหนึ่ง ความว่า “ฉันได้ยิน บรรดามนุษย์เขากล่าวสิ่งหนึ่ง (ชะฮาดะฮ์) ฉันก็เลยกล่าวมันบ้าง”

การกระทำส่วนใหญ่ของพวกเขาเหล่านั้น เป็นเพียงการหลับหูหลับตาตามกันมา หรือลอกเลียนแบบเท่านั้น พฤติกรรมเช่นนี้คงใกล้เคียงกับโองการที่พระองค์ตรัสว่า

﴿إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ﴾

“...แท้จริงเราได้พบบรรพบุรุษของเราอยู่ในแนวหนึ่ง (มาก่อน) และแท้จริง เราปฏิบัติตามร่องรอยของพวกเขา”

(ซูเราะฮ์ อัล-ฮุคฺรฺ / อายะฮ์ที่ 23)

เมื่อนั้นคงไม่มีความขัดแย้งกันในระหว่างหะดีษต่างๆ เลยคือ หากกล่าวถ้อยคำๆ นี้ออกมาด้วยความอิคลาศ และเชื่อมั่นแน่วแน่จริงๆ อีกทั้งขณะนั้นเขามีเป็นบุคคลที่มีสันดานดีอดทนอยู่ในการทำคามผิดบาปแบบซ้ำซาก ดังนั้นความบริสุทธิ์และความเชื่อมั่นอันสมบูรณ์ของเขาจนส่งผลให้อัลลอฮฺกลายเป็นที่รักยิ่งของตัวเขาเองกว่าสิ่งอื่นใดทั้งหมด ซึ่งหมายถึงว่าภายในจิตใจส่วนลึกของเขาจะไม่มีความต้องการต่อสิ่งใดๆ ที่อัลลอฮฺต้องห้าม หรือรังเกียจต่อสิ่งใดๆ ที่อัลลอฮฺทรงใช้ตกเหลืออยู่อีกเลย สิ่งนี้เองคือสิ่งที่จะหักห้ามจากรกได้ แม้นเขาจะมีความผิดบาปมาก่อนหน้านั้นก็ตาม นั่นคือต้องมีอีมาน การเตาบะฮฺ ความอิคลาศ ความรักและความแน่วแน่ในจิตใจ ไม่มีความบาปใดๆ เหลืออยู่ นอกจากจะถูกขจัดออกไป เช่นยามค้าคินที่ถูกปลดออกไปโดยกลางวันฉันท์ใดฉันท์นั้น”¹¹ - จบคำกล่าวของเชคอิบนุตุัยมียะฮ์

ทัศนะของเชค มุฮัมหมัด บินอับดิลวะฮาบ¹²

ท่านกล่าวว่า “และพวกเขา (บรรดาพวกหลงผิด) ยังมีข้อเข้าใจผิดอยู่อีกประการหนึ่ง คือกล่าวว่า แท้จริงตัวท่านเราะฮูล (คือลฯ) เองก็ยังคงห้ามมุสามะฮ์ มาผู้ที่กล่าวถ้อยคำ **“ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”** โดยอ้างหะดีษที่ว่า

«أُقتلته بعدما قال لا إله إلا الله»

¹¹ ดู ตัยสิร-อัลอะชีชีล-หะมิด หน้า 66-76

¹² ดู มัจลุมุอะตุต-เตาฮีด หน้า 120-121

“ท่านจะฆ่าเขา หลังจากที่เขากล่าว “ลาอิลลาอะ อิลลัลลอฮฺ” กระนั้นหรือ ?”

รวมทั้งบรรดาหะดีษอื่นๆ อีกมากที่ห้ามมิให้กระทำต่อผู้ที่กล่าวถ้อยคำนี้ ซึ่งความหมายของบรรดาผู้โง่เขลาเหล่านั้นก็คือ หากผู้ใดกล่าวถ้อยคำนี้แล้ว เขาจะไม่เป็นกาฟิร และจะไม่ถูกฆ่า แม้นเขาผู้นั้นจะปฏิบัติตัวอย่างไรก็ตามดังนั้นคำตอบสำหรับบรรดาผู้โง่เขลาดังกล่าวนี้ก็คือ (จากประวัติศาสตร์) ที่ทราบกันดีว่าท่านเราะซูล (คือลา) ได้เคยฆ่าชาวยิว และเคยจับกุมพวกเขา ทั้งที่พวกเขา กล่าวถ้อยคำ **“ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ”** และบรรดาเคาะฮาบะฮ์ของท่านเราะซูล (คือลา) ก็เคยทำสงครามฆ่าฟันกับพวกเผ่าบะนิหะนีฟะฮ์ ทั้งๆที่พวกเขา กล่าวคำปฏิญาณว่า **“ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ วะอันนะมุฮัมมะดร์เราะซูลุลลอฮฺ”** หรือเคยทำละหมาด และกล่าวอ้างตนเองอยู่เสมอว่าเป็นมุสลิม เช่นเดียวกับพวกที่ท่านอลี บิน อับีฏอลิบ (ร.ด.) ได้เคยเผา

ขณะที่บรรดาผู้โง่เขลาเหล่านั้นเองยอมรับว่า “ผู้ใดปฏิเสธวันฟื้นคืนชีพเป็นกาฟิร และถูกฆ่า แม้นเขากล่าวถ้อยคำ **“ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ”** และผู้ที่ปฏิเสธรูนอิสลามข้อหนึ่งข้อใด เป็นกาฟิร และถูกฆ่า แม้นเขาจะกล่าวถ้อยคำนี้ก็ตาม”

เป็นไปได้อย่างไร ?? ขณะที่พวกเขาถือว่า หากคนหนึ่งๆปฏิเสธแค่เรื่องปลีกย่อย (ฟุร้อ) ดังข้างต้น ถ้อยคำนั้นยังไร้ผลแก่เขา แต่หากปฏิเสธในเรื่องของเตาฮีดแท้ๆ กลับยังถือว่าถ้อยคำนั้นยังมีผลแก่เขาอยู่ ทั้งที่เตาฮีดเป็นฐานสำคัญของศาสนาแห่งบรรดาเราะซูลทั้งหลาย และถือเป็นยอดของศาสนาเสียด้วยซ้ำ แต่ช่างอนิจาที่พวกศัตรูของอัลลอฮฺ

กลับไม่เข้าใจความหมายของหะดีษเหล่านั้น .

ท่านยังกล่าวอีกว่า “สำหรับหะดีษของอุลามาฮ์ ที่ได้ฆ่าชายคนหนึ่งทีกล่าวอ้างว่าตนเป็นมุสลิมนั้น เนื่องจากสาเหตุส่วนตัวอุลามาฮ์นั้นว่าการอ้างของชายผู้นั้นเป็นไปด้วยความกลัวต่อชีวิตและทรัพย์สินของตนเท่านั้น ขณะที่ความถูกต้องหากชายผู้นั้นเปิดเผยตนเองเป็นมุสลิม ก็จะต้องยับยั้งรั้งมือไว้ก่อน (คือจะสังหารเขาไม่ได้) จนกว่าข้อเท็จจริงอันถูกต้องจะปรากฏชัดเจนออกมา ดังอายะฮ์หนึ่งที่อัลลอฮฺทรงตรัสไว้ในเรื่องนี้ว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا﴾

“โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย เมื่อพวกเจ้ายุทธา (ไปต่อสู้) ในหนทางของอัลลอฮฺ ดังนั้นจงสอบให้แน่ชัด (ว่าใครเป็นมิตร และศัตรู และยุทธวิธีทั้งมวล)” (ซูเราะฮ์ อัน-นิสาอ์ / อายะฮ์ที่ 94)

กล่าวคือ ต้องตรวจสอบให้แน่ชัดก่อนที่จะลงมือทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป อายะฮ์นี้ชี้ชัดว่าจำเป็นต้องรั้งมือไว้ แล้วให้ทำการตรวจสอบเสียก่อน หากต่อมากพบว่าเขาไม่ได้เป็นมุสลิมอย่างแท้จริงก็ให้ฆ่าได้ ดังอายะฮ์ ความว่า “...ดังนั้นจงสอบให้แน่ชัด” แม้ขณะนั้นเขาจะไม่ถูกฆ่าเมื่อกล่าวถ้อยคำนี้ แต่ทั้งนี้แค่การกล่าวนั้นก็มีได้หมายความว่าทุกอย่างเป็นที่แน่ชัดแล้ว

เช่นในหะดีษอื่นๆ ที่มีความหมายคล้ายคลึงกับข้างต้น คือ หากผู้ใดประกาศตัวเป็นมุสลิมหรือการมีเตาฮีดออกมา ก็จำเป็นต้องรั้งมือไว้จะทำอันตรายเขาไม่ได้ ยกเว้นกรณีที่ถูกพิสูจน์พบว่าเขาโกหกหรือขัดแย้ง

กับความเป็นจริง

หลักฐานเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือคำกล่าวของท่านเราะซูล (คือลา) ที่ว่า

«أَقْتَلْتَهُ بَعْدَمَا قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

“ท่านฆ่าคน หลังจากที่เขากล่าวถ้อยคำ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ กระนั้นหรือ ?”

และหะดีษอีกบทหนึ่ง คือ

«أَمَرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

“ฉันถูกบัญชาให้ทำการต่อสู้กับมนุษย์ จนกว่าพวกเขาจะยอม กล่าวปฏิญาณตนว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ”

และหะดีษที่ท่านได้กล่าวเอาไว้เกี่ยวกับพวกเคาะวาริจญ์ว่า

«أَيُّنَا لَقَيْتُمُوهُمْ فَأَقْتُلُوهُمْ، لَئِنْ أَدْرَكْتَهُمْ لِأَقْتُلَنَّهُمْ قَتْلَ عَادٍ»

“ที่ใดก็ตามที่พวกท่านพบเจอพวกเขา ดั่งนั้นจงฆ่า (ต่อสู้อย่าง)
พวกเขา แม้ฉันได้ทันพบกับพวกเขา แน่นอนฉันเองก็จะฆ่าพวกเขา
เช่นการฆ่าพวกอาด (ในสมัยอดีต) เลยทีเดียว”

ทั้งๆ ที่พวกเคาะวาริจญ์ที่ท่านเราะซูล (คือลา) กล่าวถึงนี้ เป็นที่
ทราบกันดีในสมัยประวัติศาสตร์ว่าเป็นพวกที่ชอบกล่าวถ้อยคำ “ลาอิลลาฮะ
อิลลัลลอฮฺ” อยู่เสมอ จนแม้กระทั่งบรรดาเคาะสาบะฮ์เองยังรู้สึกละอาย

แก่ใจเมื่ออยู่ท่ามกลางพวกเขาเหล่านี้ ทั้งๆ ที่พวกเขาได้รับความรู้ต่างๆ มาจากเหล่าเศาะฮาบะฮ์ แต่การกล่าว “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” และการอิมานะฮ์อย่างมากมายหรือการกล่าวอ้างว่าเป็นมุสลิมนั้นก็หาได้มีประโยชน์อันใดแก่พวกเขาไม่ เพราะในเมื่อถูกพิสูจน์ชัดว่าสิ่งที่พวกเขาปฏิบัติอยู่นั้นล้วนขัดแย้งกับหลักการศาสนา ทำนองเดียวกัน เช่นเหตุการณ์การต่อสู้กับพวกยิวหรือเหตุการณ์ที่บรรดาเศาะฮาบะฮ์ต่อสู้กับพวกบนิหะนีฟะฮ์

ทัศนะของท่านอัล-หาฟิซ อิบนุเราะอ์ญับ

ท่านอัลหาฟิซ อิบนุเราะอ์ญับ ได้กล่าวเอาไว้ในหนังสือของท่านชื่อ “กะลิมะตุล-อิกลาศ (ถ้อยคำแห่งความบริสุทธิ์ใจ)”¹² อ้างถึงคำกล่าวของท่านเราะอ์ซูล (คือลา) ในหะดีษที่ว่า

«أمرت أن أقاتل الناس حتى يشهدوا أن لا إله إلا الله
وأن محمدًا رسول الله»

“ฉันถูกบัญชาให้ทำการต่อสู้กับมนุษย์ จนกว่าพวกเขาจะยอมกล่าวปฏิญาณตนว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และแท้จริงมุฮัมมัด คือเราะอ์ซูลของพระองค์”

ท่านอธิบายว่า “ท่านอุมัร อิบนุอัล-ค็อตตอบ (ร.ด.) รวมถึงบรรดาเศาะฮาบะฮ์กลุ่มหนึ่งต่างเข้าใจในความหมายหะดีษนี้ว่าหากผู้ใดกล่าวคำปฏิญาณทั้ง 2 เขาย่อมถูกละเว้นจากโทษทัณฑ์ในโลกดุนยานี้

¹² ดู กะลิมะตุล-อิกลาศ ของอิบนุเราะอ์ญับ หน้า 13-14

พวกเขาจึงไม่เห็นด้วยในตอนแรกกับการฆ่าบรรดาผู้ไม่ยอมจ่ายชะกาต ในขณะที่ท่านนบูนบักร์ อัศ-ศิดดีกมีความเข้าใจว่าอนุญาตให้ฆ่าได้ ยกเว้นหากพวกเขายอมจ่ายชะกาตตามสิทธิที่พึงปฏิบัติเท่านั้น ด้วยหะดีษของท่านเราะซูล (คือลา) ที่ว่า

«فإذا فعلوا ذلك منعوا مني دماءهم إلا بحقها»
وحسابهم على الله

“...ดังนั้นหากพวกเขาปฏิบัติตามนั้น เลือดเนื้อของพวกเขา ย่อมได้รับการคุ้มครองจากฉันนอกจากด้วยสิทธิของมัน ส่วนการพิพากษาพวกเขานั้นเป็นหน้าที่ของอัลลอฮฺ”

และคำกล่าวที่ว่า

(الزكاة حق المال)

“ชะกาตนั้น คือสิทธิทางทรัพย์สิน”

และนี่คือสิ่งที่ท่านนบูนบักร์ อัศ-ศิดดีก (ร.ด.) เข้าใจ รายงานมาจากท่าน นบี (คือลา) อย่างชัดเจน ซึ่งมีใช่เป็นเคาะฮาบะฮ์เพียงท่านเดียวที่รับทราบหะดีษบทนี้ แต่ยังมีเคาะฮาบะฮ์ท่านอื่นๆ ด้วยเช่นอิบนุอุมร์ และอนัส เป็นต้น และท่านยังกล่าวเอาไว้ในหะดีษอีกบทหนึ่งที่ว่า

«أمرت أن أقاتل الناس حتى يشهدوا أن لا إله إلا الله
وأن محمدًا رسولُ الله وقيموا الصلاة ويؤتوا الزكاة»

“ฉันถูกบัญชาให้ทำการต่อสู้กับมนุษย์ จนกว่าพวกเขาจะยอมกล่าวปฏิญาณตนว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และแท้จริงมุฮัมมัดคือเราะซูลของพระองค์ และพวกเขาดำรงการละหมาด และจ่ายทานชะกาต”

หลักฐานที่ยืนยันหะดีษบทนี้ก็คือ อายะฮ์ที่ว่า

﴿فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ﴾

“ดังนั้นหากพวกเขากลับตน และดำรงการละหมาด และจ่ายชะกาต ดังนั้นจงปล่อยพวกเขาไปตามเส้นทาง”

(ซูเราะฮ์ อั้ตเตาบะฮฺ / อายะฮ์ที่ 5

และเช่นกันคืออายะฮ์

﴿فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ﴾

“ดังนั้นหากพวกเขากลับตน และดำรงการละหมาด และจ่ายชะกาต ดังนั้นพวกเขาคือพี่น้องร่วมศาสนาของพวกท่านทั้งหลาย”

(ซูเราะฮ์ อั้ตเตาบะฮฺ / อายะฮ์ที่ 11

ดังกล่าวบ่งชี้ว่าความเป็นพี่น้องร่วมศาสนาเดียวกันนั้นมิได้ยืนยัน

ด้วยสิ่งอื่นใด นอกจากด้วยการปฏิบัติต่อสิ่งที่เป็นพหุ (ข้อใช้ต่างๆ) พร้อมกับมีเตาฮีดอยู่ในจิตใจของแต่ละคน ทั้งนี้เพราะการเตาบะฮ์จากการทำซิริกนั้นมิอาจเกิดขึ้นได้ นอกจากด้วยสาเหตุของเตาฮีดเท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่ออนุบักรียนยันเช่นนี้ต่อบรรดาเคาะฮาบะฮ์ทั้งหลาย พวกเขาจึงยอมรับและพบว่าคำกล่าวของท่านอนุบักรีนั้นเป็นสิ่งถูกต้อง พร้อมกับทราบและเข้าใจทันทีว่าการลงโทษในดุนยานี้ นั้น แม้แต่บุคคลที่กล่าวถ้อยคำปฏิญาณทั้ง 2 แล้วก็มีถูกยกเว้น แต่เขาจะต้องถูกลงโทษด้วยสาเหตุแห่งการละเลยหรือละทิ้งต่อสิทธิอีกส่วนหนึ่งจากสิทธิต่างๆของอิสลามนั้นด้วย รวมทั้งโทษที่จะได้รับในอาคิเราะฮ์อีกต่างหาก”

ท่านกล่าวอีกว่า¹⁴ “แม้ันบรรดาอุละมาอ์กลุ่มหนึ่งจะกล่าวว่า หะดีษเหล่านี้ หมายถึงการกล่าวถ้อยคำ **“ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”** เป็นสาเหตุของการเข้าสู่สวนสวรรค์และความรอดพ้นจากนรก และเป็นเป้าประสงค์ของสิ่งดังกล่าว

ที่ว่าเป้าประสงค์ที่ว่านั้นจะยังไม่มีผล นอกจากต้องประกอบเพียบพร้อมไปด้วยเงื่อนไขและต้องปลอดจากสิ่งขัดขวางใดๆ เพราะบางทีเป้าประสงค์ของมันอาจผิดเพี้ยนไป เนื่องจากขาดเงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่ง หรือมีอุปสรรคใต้อุปสรรคหนึ่งของถ้อยคำนี้อยู่ นี่ก็คือคำกล่าวของท่านอัล-หะซัน และวะฮ์บีน บินมุหนับบิฮ์ อันเป็นทัศนะที่ชัดเจนที่สุด

ต่อมาท่านฮาฟิซ อิบนุเราะฎัยได้เล่าถึง ท่านอัล-หะซัน อัล-บัศรีย์ ที่ได้กล่าวต่อท่านฟิรชาติกขณะกำลังฝังศพภรรยาของเขาว่า **“ท่านได้**

---

¹⁴ จาก ริสาละฮฺ กะลิมะติลอิคลาศ หน้า 9-11

เตรียมอะไรเอาไว้สำหรับวันๆ นี้บ้างเล่า?” เขาตอบว่า “คือ คำปฏิญาณตนว่า “ลาอิลลาอะ อิลลัลลอฮฺ” เป็นเวลา 70 ปีมาแล้วครับ”

ท่านอัล-หะซัน กล่าวว่า “ช่างเป็นการเตรียมพร้อมที่ดียิ่ง ทว่า “ลาอิลลาอะ อิลลัลลอฮฺ” นั้นมันมีเงื่อนไขของมันอยู่นะ ดังนั้นท่านจงระวัง อย่าได้กล่าวหาใส่บรรดาสตรีผู้บริสุทธิ์เชียว”

ครั้งหนึ่งมีคนกล่าวแก่ท่านอัล-หะซันว่า “แท้จริงบรรดามนุษย์ต่างก็กล่าวกันว่า ผู้ใดกล่าวถ้อยคำ “ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ” เขาย่อมเข้าสวรรค์” ท่านจึงตอบว่า “ผู้ใดกล่าวถ้อยคำ “ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ” และปฏิบัติตามลัทธิ และพิธีกรรมต่างๆ ของมันอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน เขาต่างหากเล่าที่ได้เข้าสวรรค์”

เช่นกันมีผู้ถามท่านวะฮ์บีน บินมุหนับบิฮ์ว่า “ลาอิลลาอะ อิลลัลลอฮฺ” คือกุญแจของสวนสวรรค์ใช่ไหม?” ท่านกล่าวตอบว่า “ใช่ แต่ทว่ากุญแจของพระเจ้าในที่นี้มัน ย่อมมีซีฟั่นของมัน ดังนั้นหากท่านนำกุญแจที่มีฟั่นก็ย่อมไขประตูได้ หากมิฉนั้นมันก็ไม่เปิดให้กับท่านดอก...”

ข้าพเจ้าคิดว่า คำกล่าวของบรรดาอะลมะอ์อามีความรู้ที่หยิบยกมาข้างต้น คงเป็นการพอเพียงแล้วสำหรับตอบโต้ต่อความเข้าใจผิดๆ ที่คิดว่าหากใครก็ตามกล่าวว่า “ลาอิลลาอะ อิลลัลลอฮฺ” เพียงเท่านั้น เขาก็จะไม่ถูกถือเป็นกาฟิร แม้นเขาจะปฏิบัติหรือทำสิ่งที่เป็นชริกใหญ่หรืออะไรก็ตาม ดังเช่นปัจจุบัน พฤติกรรมที่พวกบูชาสุสาน (บรรดาอะล) หรือกราบไหว้บูชาคนศอกและสิ่งทั้งหลายปฏิบัติกันอยู่ ซึ่งล้วนแล้วแต่ขัดต่อถ้อยคำ “ลาอิลลาอะอิลลัลลอฮฺ” อย่างถนัด และตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง

และนี่แหละคือแนวทางของพวกหลงผิดที่ได้นำเอาหะดีษที่มีความหมายกว้างๆ มายึดถือโดยคิดว่านั้นคือหลักฐานของพวกตน แต่กลับละทิ้งในส่วนของหลักฐานอันชัดแจ้งอันเป็นบทอธิบายและชี้แจงประการดังกล่าวเอาไว้อย่างชัดเจนแล้ว พวกเขาเป็นดังเช่นสภาพของบรรดาผู้ศรัทธาต่อส่วนหนึ่งของคัมภีร์ แต่กลับปฏิเสธต่ออีกส่วนหนึ่ง อัลลอฮฺได้ทรงกล่าวถึงมนุษย์จำพวกนี้ว่า

﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ • رَبَّنَا لَا تَزُغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ • رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِعَادَ﴾

“พระองค์ คือผู้ทรงประทานคัมภีร์ (อัล-กุรอาน) ลงมาแก่เจ้า (มุฮัมมัด) ในนั้นมีหลายโองการที่ (มีความหมาย) ชัดเจน เหล่านั้นเป็นหลักของคัมภีร์ และอื่นๆที่ (มีความหมาย) เป็นนัย (ให้หาอรรถาธิบายโดยอ้างอิงโองการที่ชัดแจ้งเป็นหลัก) ดังนั้น ส่วนบรรดาที่ในหัวใจของเขาทั้งหลายมีการปรวนแปร พวกเขาปฏิบัติตามที่ เป็นนัยโดยหวังจะก่อการปั่นป่วน (ให้หลงผิด) และหวังจะให้คำอธิบายของมันเอง และ

ไม่มีใครใคร่รู้ในคำอธิบายของมัน เว้นแต่อัลลอฮฺ ส่วนบรรดาผู้มั่นคงในความรู้ เขาทั้งหลายกล่าวว่า “เราศรัทธาในมัน (อัล-กุรอาน) ทั้งหมดมาจากพระผู้อภิบาลของเรา และไม่มีใครใคร่ครวญเว้นแต่ปวงผู้มัสติเท่านั้น”

“พระผู้อภิบาลของเรา ! ได้ทรงโปรดอย่าทำให้หัวใจของเราปรวนแปร (ไปทางอื่น) หลังจากเมื่อพระองค์ได้ทรงนำทางเรา และได้โปรดประทานแก่เรา ซึ่งความเมตตาจากพระองค์ แท้จริงพระองค์ พระองค์ คือผู้ทรงประทานอย่างกว้างขวาง”

“พระผู้อภิบาลของเรา ! แท้จริงพระองค์ เป็นผู้ทรงรวบรวมมนุษย์ทั้งหลาย สำหรับวันที่ไม่มีการกลางแกลงในนั้น (วันกิยามะฮ์) แท้จริงอัลลอฮฺไม่ทรงผิดสัญญา”

(ซูเราะฮ์ อาลิ-อิมรอน / อายะฮ์ที่ 7 - 9)

โอ้อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงทำให้เราเห็นความจริงเป็นความจริง และทรงประทานโอกาสให้เราได้เป็นผู้ปฏิบัติตามมัน และทรงโปรดให้เราเห็นความเท็จเป็นความเท็จ และทรงให้เราได้ห่างไกลจากมันด้วยเถิด...

6

ผลสะท้อนของ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ”

ถ้อยคำนี้ หากกล่าวด้วยความสัจจริง และบริสุทธิ์ใจพร้อมปฏิบัติ ตามเป้าประสงค์ทั้งส่วนที่เปิดเผย และส่วนที่เร้นลับของมันอย่างแท้จริง ย่อมก่อให้เกิดผลดีอย่างยิ่งใหญ่ ทั้งต่อบัจเจกชน และสังคมส่วนรวมอีกด้วย อาทิเช่นผลดีต่อไปนี้ คือ

1. ก่อให้เกิดเอกภาพ อันเป็นบ่อเกิดของพลังของมวลมุสลิม ทั้งหลาย และสามารถเอาชนะเหนื่อเหล่าศัตรูได้ ทั้งนี้เพราะพวกเขา ยึดถือในศาสนาเดียวกัน และมีหลักการยึดมั่น (อะกีดะฮ์) เดียวกัน ดังที่ อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾

“และพวกเจ้าทั้งหลายจงยึดมั่นด้วยสายเชือกของอัลลอฮฺ (คือ หลักธรรมอิสลาม) และจงอย่าแตกแยกกัน...”

(ซูเราะฮ์ อาลิ-อิมรอน / आयะฮ์ 103)

และอายะฮ์

﴿هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِبَصَرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ
وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا
أَلْفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ﴾

“...พระองค์คือผู้ที่ได้ทรงสนับสนุนเจ้าด้วยการช่วยเหลือของพระองค์ และด้วยผู้ศรัทธาทั้งหลาย”

“และได้ทรงให้สนิทสนมระหว่างหัวใจของพวกเขา หากเจ้าได้จ่ายสิ่งที่อยู่ในแผ่นดินทั้งหมด เจ้าก็ไม่สามารถให้สนิทสนมระหว่างหัวใจของพวกเขาได้ แต่ทว่าอัลลอฮ์นั้นได้ทรงให้สนิทสนมระหว่างพวกเขา และแท้จริงพระองค์นั้นคือผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

(ซูเราะฮ์ อัล-อัมฟาล / อายะฮ์ 62-63)

ขณะที่ความแตกต่างทางด้านความศรัทธานั้น ย่อมก่อให้เกิดการขัดแย้งและแตกแยกต่างๆ มากมาย ดังอายะฮ์ที่พระองค์ตรัสว่า

﴿إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ﴾

“แท้จริงบรรดาผู้ที่แบ่งแยกศาสนาของพวกเขาและพวกเขาได้กลายเป็นนิกายต่างๆ นั้น เจ้า (มุฮัมมัด) หาใช่อยู่ในพวกเขาแต่อย่างใดไม่...”

(ซูเราะฮ์ อัน-อันอาม / อายะฮ์ 159)

และในอายะฮ์

﴿فَتَقَطُّوْا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبْرًا كُلَّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُوْنَ﴾

“แต่พวกเขาได้ตัดเฉือนกิจการ (แห่งเอกภาพและภราดรภาพ) ของพวกเขา (คือขัดแย้งกัน) ในระหว่างพวกเขาเอง (แยกออก) เป็นพวกๆ แต่ละคณะก็รื่นเริงต่อที่พวกเขามีอยู่”

(ซูเราะฮ์ อัล-มูมีนูน / อายะฮ์ 53)

กล่าวคือบรรดานุษย์โลก จะไม่มีวันสามารถรวมกันเป็นหนึ่งเดียวได้ นอกจากด้วยอะเกิเตฮ์ หรือ หลักการยึดมั่นแห่งการศรัทธา (อิหม่าน) และเตอาฮีดอันเป็นจุดมุ่งหมายของ “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” เท่านั้น ซึ่งสิ่งที่ยืนยันตรงนี้ได้ดีที่สุดก็คือเปรียบเทียบได้ชัดเจนจากสภาพความเป็นไปของชนชาวอาหรับครั้งสมัยก่อนที่จะยอมรับอิสลาม และยุคต่อมาหลังจากนั้น

2. ก่อให้เกิดความสงบ และปลอดภัยในสังคมหนึ่งๆ ที่ยึดมั่นต่อเป้าประสงค์แห่ง “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” ทั้งนี้เพราะหากเป็นเช่นนั้น บรรดาสมาชิกทุกคนของสังคมก็ต้องยึดถือปฏิบัติเฉพาะสิ่งที่อัลลอฮฺทรงอนุมัติ (หะลาล) และละทิ้งสิ่งที่พระองค์ทรงต้องห้าม (หะรอม) อันเป็นพฤติกรรมที่ผูกพันด้วยกับอะเกิเตฮ์ของเขาที่มีอยู่ทำให้เขาละจากการกระทำที่ละเมิดและกดขี่ข่มเหงผู้อื่น หรือสร้างศัตรูต่อกัน โดยทดแทนด้วยการหันมาช่วยเหลือ รักใคร่ และนับถือยอมรับต่อกันเพื่ออัลลอฮฺ อันเป็นการปฏิบัติตามคำตรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

﴿إِنَّا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾

“แท้จริงผู้ศรัทธาทั้งหลาย เป็นพี่น้องกัน ...”

(ซูเราะฮ์ อัล-หุจรูรอต / อายะฮ์ 10)

สิ่งที่กล่าวมาสามารถเห็นได้ชัดเจนมากในภาพของชนชาวอาหรับระหว่างในยุคญาฮิลียะฮ์ ก่อนที่จะยึดมั่นต่อถ้อยคำนี้ กับยุคที่พวกเขาหันมายึดมั่นต่อถ้อยคำนี้ ซึ่งพวกเขาก่อนเคยเป็นศัตรูคู่อริที่แสดงความยะโสโอหังเข้าหากันด้วยการเข่นฆ่า ปล้นสดมภ์ และแย่งชิงต่อกัน แต่เมื่อพวกเขาหันมารับนับถือต่อถ้อยคำนี้ พวกเขาก็กลับกลายมาเป็นพี่น้อง ที่มีความรักใคร่ต่อกันอย่างเห็นได้ชัด

อัลลอฮฺทรงกล่าวถึงพวกเขาว่า

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾

اللَّهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشْدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

“มุฮัมมัดเป็นเราะซูลของอัลลอฮฺ และบรรดาผู้ที่อยู่ร่วมกับเขา เป็นผู้เข้มแข็งกล้าหาญต่อบรรดาผู้ปฏิเสธ เป็นผู้เมตตาสงสารระหว่างพวกเขาเอง...”

(ซูเราะฮ์ อัล-ฟัตห์ / อายะฮ์ 29)

และในอายะฮ์

﴿وَأذْكُرُوا اللَّهَ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ

أَعْدَاءَ فَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا﴾

“...และพวกเจ้าจงรำลึกถึงความเมตตาของอัลลอฮฺที่มีแต่พวกพวกเจ้า ขณะที่พวกเจ้าเป็นศัตรูกัน แล้วพระองค์ได้ทรงให้สนิทสนมกันระหว่างหัวใจของพวกเจ้า แล้วพวกเจ้าก็กลายเป็นพี่น้องกันด้วยความเมตตาของพระองค์...”

(ซูเราะฮ์ อาลิ-อิมรอน / อายะฮ์ 103)

3. ทำให้บรรดาผู้ศรัทธาสามารถก้าวขึ้นเป็นผู้นำโลก และสืบทอดอำนาจในแผ่นดินได้ พร้อมกับคงความบริสุทธิ์ของศาสนาเอาไว้ สามารถยืนหยัดอย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสความคิดที่หลากหลาย และอุดมการณ์แปลกปลอมต่างๆ มากมาย ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَلِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ
خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا﴾

“อัลลอฮฺได้ทรงสัญญาแก่บรรดาผู้ศรัทธาในหมู่พวกเจ้า และประกอบารดีทั้งหลายว่า แน่นอน พระองค์จะทรงทำให้พวกเขาเป็นผู้สืบช่วงการปกครอง ณ แผ่นดิน ดังที่ได้ทรงทำให้บรรดาก่อนพวกเขาได้สืบช่วงการปกครองมาแล้ว และแน่นอน พระองค์จะทรงตั้งมั่นแก่พวกเขา ซึ่งศาสนาของพวกเขาที่พระองค์ได้ทรงเลือกไว้สำหรับพวกเขา และหลังจากความหวาดกลัวของพวกเขา พระองค์

จะทรงเอาความปลอดภัยมาเปลี่ยนแทนให้แก่พวกเขา (ในเงื่อนไขที่) พวกเขาทั้งหลายจะเคารพภักดีฉัน (อัลลอฮฺ) โดยไม่ตั้งภาคีสิ่งใดต่อฉัน...” (ซูเราะฮ์ อัน-นุร / อายะฮ์ที่ 55)

พระองค์ได้ทรงผูกมัดการได้รับเป้าหมายอันสูงส่งอันนี้ไว้ด้วยการทำอิบาดะฮ์ต่อพระองค์เพียงองค์เดียว โดยปราศจากภาคีใดๆ ซึ่งนั่นคือความหมายหรือเป้าประสงค์หนึ่งแห่งถ้อยคำ **“ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ”**

4. ทำให้ผู้ที่กล่าว **“ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ”** และปฏิบัติตามเป้าประสงค์ของถ้อยคำนี้ได้รับความสงบทางจิต หรือความมั่นคงทางความคิด เนื่องจากกำลังเคารพภักดีต่อองค์อภิบาลองค์หนึ่งองค์เดียว เพราะเขาทราบถึงความต้องการและสิ่งที่พระองค์ทรงยินดี เขาจึงพยายามทำสิ่งนั้น อีกทั้งเขาทราบดีถึงสิ่งที่พระองค์ทรงโกรธกริ้ว เขาจึงพยายามหลีกเลี่ยง ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคคลที่เคารพบูชาพระเจ้าจอมปลอมต่างๆ หลายนองค์ ซึ่งแต่ละคนต่างก็มีความต้องการไปคนละอย่างและดำเนินแผนการณ์ไปคนละเรื่อง ดังที่อัลลอฮฺตรัสเอาไว้ว่า

﴿أَرْيَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾

“...พระผู้อภิบาล (จอมปลอม) ทั้งหลาย ดีกว่ากระนั้นหรือ หรือว่าอัลลอฮฺ ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต (ประเสริฐกว่า) ?”

(ซูเราะฮ์ ยูสุฟ / อายะฮ์ที่ 39)

และในอายะฮ์

﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ
مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا﴾

“อัลลอฮฺได้ทรงเปรียบเทียบอุปมาหนึ่ง (เกี่ยวกับเตาฮีด กับ การตั้งภาคีว่า) ชายคนหนึ่งเป็นของหุ้นส่วนหลายคน (หมายถึงมีหลายนาย) พวกเขาต่างขัดแย้งกัน และชายอีกคนหนึ่งเป็นของชายคนหนึ่ง โดยเฉพาะ ทั้งสองนี้จะมีอุปมา (หรือสภาพ) เหมือนกันหรือ ? ...”

(ซูเราะฮ์ อัลช-ชุกร / อายะฮ์ 29)

ท่านอิหม่ามอิบนุล-กัอยยิม (เราะหิมะฮุลลอฮฺ) กล่าวว่า “นี่คือตัวอย่างที่อัลลอฮฺทรงยกเป็นอุทาหรณ์สำหรับผู้ที่เป็นมุชริก (ผู้ตั้งภาคี) กับผู้ที่ยึดถือในเตาฮีด (นับถืออัลลอฮ์องค์เดียว) โดยผู้ที่ตั้งภาคีนั้น เปรียบเสมือนผู้ที่อยู่ในฐานะบ่าวทาสที่อยู่ภายใต้การครองครองของชนกลุ่มหนึ่งซึ่งต่างก็ขัดแย้ง แตกแยกและเป็นอริต่อกัน และทรงเปรียบเทียบชายผู้ที่ถูกเยื่อแฉังคนนั้น เป็นเช่นผู้ที่มีนิสัยเลวทรามหลายใจ

กล่าวคือคนมุชริกิน(ผู้ตั้งภาคี) การที่เขาเคารพบูชาต่อพระเจ้าหลายๆองค์ ก็เปรียบเสมือนบ่าวคนหนึ่งที่มีนายหลายคนซึ่งต่างก็เยื่อแฉังกันที่จะได้รับการบริการปรนนิบัติจากบ่าวทาสคนๆ เดียวกัน ซึ่งเขาย่อมมิสามารถจะทำให้ถูกใจแก่บรรดานายทั้งหมดได้ ในขณะที่ผู้ที่ยึดถือพระเจ้าองค์เดียว หรือเคารพภักดีเฉพาะอัลลอฮฺ เขาก็เปรียบเสมือนผู้เป็นบ่าวทาสของนายคนหนึ่งที่เคยขนบธรรมเนียมรับ และทราบถึงเจตนา

ของผู้เป็นนาย และรู้ดีถึงวิธีที่จะทำให้ผู้เป็นนายมีความยินดี เขาจึงรู้สึกสงบจิตใจไม่ต้องเป็นศัตรูกับผู้ใด แต่จะคอยน้อมรับจำนวนต่อผู้เป็นนายของเขาโดยไม่ขัดแย้ง เขาจึงได้รับความเมตตา กรุณา สงสารและเป็นที่โปรดปรานของนาย พร้อมได้รับความดีความชอบนานาประการ ดังนั้นตัวอย่างสภาพผู้อยู่ในฐานะบ่าวทาสของ 2 คนนี้เท่าเทียมกันหรือไม่ ?¹⁵

5. ผู้ที่มี “ลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ” ย่อมได้รับความสูงส่ง และการเทอญเกียรติทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮ์ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ
مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَفَهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَى بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ
سَحِيقٍ﴾

“เป็นผู้ยึดมั่นอย่างเที่ยงธรรมเพื่ออัลลอฮฺ (ในเรื่องเตาฮีด) โดยไม่ตั้งภาคี (ใดๆ) ต่อพระองค์ และผู้ใดตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ ดังนั้น (อุปมา) ประหนึ่งเขาตกลงมาจากท้องฟ้า แล้วนกฉีกเขาไป หรือลมพัดพาเขาไปยังแดนไกล” (ซูเราะฮ์ อัล-หัจญ์ / อายะฮ์ที่ 31)

อายะฮ์นี้บ่งชี้ว่าเตาฮีด หรือการให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺนั้นเป็นความสูงส่งและเลอเลิศ ในขณะที่การตั้งภาคีนั้น คือความตกต่ำ และความหายนะ

¹⁵ ดู อะลามุล-มุกีอิน เล่ม 1 หน้า 187

ท่านอัลลามะฮ์ อิบน์ลุกล็อยยิม (เราะหิมะฮุลลอฮฺ) ยังได้กล่าวอีกว่า “พระองค์ทรงอุปมาการศรัทธาและเตาฮีดในเรื่องความสูงส่ง แม้ไพศาลและความมีเกียรติแล้ว เสมือนดั่งฟากฟ้าซึ่งมันเป็นที่ตั้งสถานที่ขึ้นสู่ที่สูง ซ้ำยังเป็นสถานที่พลัดร่วงลงที่ตกต่ำยิ่งได้เช่นกัน กล่าวคือมีทั้งผู้ที่หล่นร่วงจากมันลงสู่พื้นดินและผู้ที่สามารถทะยานขึ้นสูงสู่มัน พระองค์ทรงอุปมาผู้ที่ทอดทิ้งการศรัทธา และหลักการเตาฮีด เป็นเช่นดั่งผู้ที่หล่นร่วงลงมาจากฟากฟ้าลงสู่สภาพที่ตกต่ำยิ่ง ได้รับความอึดดันรุนแรง และความเจ็บปวดรวดร้าวต่างๆ นานา ขณะนั้นได้มีคนเข้ามาโอบเฉี่ยวเอาอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายของเขาไป แล้วเขาถูกฉีกออกเป็นชิ้นๆ โดยชายฏอนมารร้ายที่อัลลอฮฺทรงส่งมาได้หลอกหลวง ก่อทวนและขว้างเขาไปสู่สถานที่แห่งความหายนะ ส่วนลมที่พัดโบกเขาให้ปลิวว่อนไปยังสถานที่อันไกลโพ้น ก็คืออารมณ์ของเขาซึ่งคอยพัดพาแล้วทำให้เขาร่วงหล่นลงไปจากฟากฟ้าสู่ที่ต่ำและห่างไกลที่สุด”¹⁶

6. ซีวิต ทรัพย์สิน และเกียรติยศของผู้ที่กล่าวถ้อยคำ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” ย่อมได้รับการคุ้มครอง

จากหะดีษของท่านเราะฮูล (คือลา) ที่กล่าวว่า

«أمرت أن

أقاتل الناس حتى يقولوا لا إله إلا الله فإذا قالوها

عصموا مني دماءهم وأموالهم إلا بحقها»

¹⁶ ดู อะลามุล-มุกีอิน เล่ม 1 หน้า 180

“ฉันถูกบัญชาให้ทำการต่อสู้กับมนุษย์ จนกว่าพวกเขาจะยอมกล่าวว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากอัลลอฮฺ ดังนั้นหากพวกเขา กล่าวเช่นนั้นแล้ว (แน่นอน) พวกเขาจะได้รับการคุ้มครองจากฉัน ในเลือดเนื้อ และทรัพย์สินของพวกเขา ทั้งนี้นอกจากสิทธิของมัน”

(บันทึกโดย อัล-บุคอรี)

คำกล่าวที่ว่า “...นอกจากสิทธิของมัน...” ในที่นี้หมายถึง เมื่อพวกเขาเหล่านั้นกล่าวถ้อยคำดังกล่าวแล้ว แต่ต่อมากลับละทิ้งหรือ ไม่ปฏิบัติตามสิทธิของมันที่พึงกระทำ คือ ไม่ปฏิบัติตามเป้าประสงค์ แห่งเตาฮีด และไม่ยอมหลีกห่างจากการทำชิริก (ตั้งภาคี) อีกทั้งยังไม่ได้ ดำรงรักษาต่อหลักการข้อต่างๆของอิสลามเอาไว้อย่างเคร่งครัดแล้ว เมื่อนั้นถือว่าทรัพย์สินต่างๆ รวมทั้งชีวิตของพวกเขาก็จะไม่ได้รับการ ปกป้องอีกต่อไป มีหน้าซ้ำพวกเขาจะต้องถูกสังหารและยึดเอาทรัพย์สิน ที่มีอยู่ขึ้นเป็นทรัพย์สินส่วนกลางของบรรดามุสลิมทั้งหลาย เช่นดังที่ ท่านเราะฮะซูล (คือลา) และบรรดาเคาะลีฟะฮฺของท่านหลังจากนั้นเคย ปฏิบัติมา

เหตุนี้ ถ้อยคำๆ นี้จึงนับว่ามีผลต่อบุคคลแต่ละคน ตลอดถึง สังคมส่วนรวม ทั้งในแง่ของการอิบาดะฮฺ การปฏิบัติต่อกัน จรรยา มารยาท และบุคลิกภาพต่างๆ อย่างใหญ่หลวงโดยแท้

-วะบิลลาฮิตเตอาฟัก วะค็อลลัลลอฮฺ วะลลิม อะลันะบียินา มุฮัมมัด วะอะลา อาลียี วะเคาะบียี อัจญมะอิน - อามีน